

JHL ry

Liiton säännöt Yhdistyksen säännöt Yhdistyslaki

Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL, 2026:
JHL ry: Liiton säännöt, Yhdistyksen säännöt, Yhdistyslaki
ISBN: 978-952-7084-50-2
ISSN: 1796-2978
Painopaikka: Punamusta
Taitto: Suvi Sillanpää, JHL

Painotuotteet
4041-0619

PEFC-sertifioitu

Tähän painopaperiin
käytetty puu on peräisin
kestävästi hoidetuista
metistä ja valvotuista
kohteista

www.pefc.fi

SISÄLLYS

JHL RY LIITON SÄÄNNÖT ... 9

1 § Ammattiliiton nimi ja kotipaikka ...	10
2 § Liiton tarkoitus ...	10
3 § Jäsenyhdistyksen perustaminen ja liittoon liittyminen ...	11
4 § Yhteisöjäsenjärjestöt ...	11
5 § Yhteisjärjestöt ...	12
6 § Yhdistyksen eroaminen liitosta ...	12
7 § Yhdistyksen erottaminen liitosta ja muut sanktiot ...	13
8 § Jäsenmaksut ...	13
9 § Jäsenmaksuista vapautuminen ...	15
10 § Edustajisto ...	15
11 § Edustajiston kokoukset ...	17
12 § Liiton hallitus ...	20
13 § Liiton nimen kirjoittaminen ...	21
14 § Liiton hallituksen työvaliokunta ...	22
15 § Taloudenhoito ja tilinpäätös ...	22
16 § Tilintarkastus ...	22
17 § Neuvoa-antava jäsenäänestys ...	22
18 § Työtaistelut ...	23
19 § Oikeusapu ...	24
20 § Muita määräyksiä ...	25
21 § Sääntöjen muuttaminen ja liiton purkaminen ...	25
22 § ...	25

JHL RY YHDISTYKSEN SÄÄNNÖT ... 26

- 1 § Yhdistyksen nimi ja kotipaikka ... 27
- 2 § Yhdistyksen tarkoitus ... 27
- 3§ Yhteisjärjestöt ... 28
- 4 § Yhdistykseen liittyminen ... 28
- 5 § Jäsenoikeuksien siirtyminen ... 29
- 6 § Jäsenmaksut ... 29
- 7 § Jäsenmaksuista vapautuminen ... 30
- 8 § Yhdistyksestä eroaminen ... 31
- 9 § Yhdistyksestä erottaminen ... 31
- 10 § Yhdistyksen kokoukset ... 32
- 11 § Syyskokoukset ... 34
- 12 § Kevätkokoukset ... 35
- 13 § Hallituksen tehtävät ... 35
- 14 § Yhdistyksen tilit ja toiminnantarkastus ... 37
- 15 § Yhdistyksen nimen kirjoittaminen ... 38
- 16 § Luottamusmiehet tai luottamusedustajat ... 38
- 17 § Muita määräyksiä ... 39
- 18 § Sääntöjen muuttaminen ja yhdistyksen purkaminen ... 39
- 19 § Yhdistyksen eroaminen liitosta ... 40
- 20 § Yhdistyksen eroaminen yhteisjärjestöstä ... 40
- 21 § ... 40

YHDISTYSLAKI ... 41

1 LUKU

YLEISIÄ SÄÄNNÖKSIÄ ... 42

- 1 § Soveltamisala ... 42
- 2 § Soveltamisalan rajoitukset ... 42
- 3 § Kielletyt yhdistykset ... 42
- 4 § (27.6.2025/573) Luvanvaraiset yhdistykset ... 42
- 4 § (22.12.2009/1398) Luvanvaraiset yhdistykset ... 43
- 5 § Taloudellinen toiminta ... 43
- 6 § Rekisteröinnin oikeusvaikutukset ... 43

2 LUKU

YHDISTYKSEN PERUSTAMINEN ... 43

- 7 § Perustamiskirja ... 43
- 8 § Säännöt ... 44
- 9 § Kaksikielisyys, yhdistyksen nimi ... 44

3 LUKU

JÄSENYYS ... 45

- 10 § Jäsenet ... 45
- 11 § (8.5.2020/336) Jäsenluettelo ... 45
- 12 § (3.2.2023/135) Jäseneksi liittyminen ... 46
- 13 § (3.2.2023/135) Yhdistyksestä eroaminen ... 46
- 14 § Yhdistyksestä erottaminen ... 46
- 15 § Erottamismenettely ... 46

4 LUKU

PÄÄTÖSVALTA ... 47

- 16 § Päätösvallan käyttäjät ... 47

17 § (8.7.2022/663)cJäsenten päätösvalta ... 47

18 § Valtuutettujen päätösvalta ... 48

19 § (3.2.2023/135) Liittoäänestys ... 49

5 LUKU PÄÄTÖKSENTEKO ... 49

20 § (22.12.2009/1398) Yhdistyksen kokous ... 49

21 § Valtuutettujen kokous ... 50

22 § (27.6.2025/573) Muun päätöksenteon järjestäminen ... 50

22 § (3.2.2023/135) Muun päätöksenteon järjestäminen ... 51

23 § Kokouksessa päätettävät asiat ... 51

24 § (16.7.2010/678) Kokouskutsu ... 52

25 § Jäsenen äänioikeus ... 52

26 § Esteellisyys yhdistyksen kokouksessa ... 53

27 § Päätöksentekojärjestys ... 53

28 § (16.7.2010/678) Vaalit ... 54

29 § Vaalien toimittaminen ... 54

30 § (8.7.2022/663) Äänestys- ja vaalijärjestys ... 55

31 § Pöytäkirjan laatiminen ... 55

32 § Päätöksen moitteenvapaisuus ... 56

33 § Päätöksen mitättömyys ... 56

34 § Täytäntöönpanokielto ... 57

6 LUKU YHDISTYKSEN HALLINTO ... 57

35 § (16.7.2010/678) Hallitus ... 57

36 § Yhdistyksen nimenkirjoittajat ... 58

37 § Esteellisyys ... 58

37 a § (3.2.2023/135) Kirjapitovelvollisuus ja muu tilinpitovelvollisuus ... 59

38 § (18.9.2015/1210) Tilintarkastus ... 60

38 a § (16.7.2010/678) Toiminnantarkastus ... 60

39 § Vahingonkorvausvelvollisuus ... 61

7 LUKU

PURKAUTUMINEN ... 62

40 § (29.6.2016/497) Yhdistyksen päätökseen perustuva selvitysmenettely ... 62

41 § (29.6.2016/497) Toimintansa lopettaneen yhdistyksen
määrääminen purettavaksi ... 63

41 a § (29.6.2016/497) Yhdistyksen purkaminen ja
poistaminen rekisteristä viranomaisen aloitteesta ... 64

41 b § (29.6.2016/497) Rekisteristä poistamisen oikeusvaikutukset ... 65

42 § Selvitystoimien moittiminen ... 66

8 LUKU

YHDISTYKSEN LAKKAUTTAMINEN ... 66

43 § Lakkauttaminen ja varoitus ... 66

44 § Väliaikainen toimintakielto ... 67

45 § Toiminnan lopettaminen ja selvitysmiehet ... 67

46 § Laillinen tuomioistuin ... 68

9 LUKU

YHDISTYSREKISTERIIN MERKITSEMINEN ... 68

47 § Yhdistysrekisteri ja rekisterinpitäjä (8.5.2020/336) ... 68

48 § Perusilmoitus ... 69

49 § Perusilmoituksen käsittely ja yhdistyksen rekisteröiminen ... 69

50 § Rekisteröimistä osoittava merkintä ... 70

51 § Kaksikielisen yhdistyksen rekisteröiminen ... 70

52 § Muutosilmoitus ... 71

53 § Purkautumisilmoitus ... 71

- 54 § Muutos- ja purkautumisilmoitusten käsittely ... 71
- 55 § Ennakkotarkastus ... 72
- 56 § Muutoksenhaku ja rekisterimerkinnän kumoaminen ... 72
- 57 § Tarkemmat säännökset ... 73

10 LUKU

REKISTERÖIMÄTTÖMÄT YHDISTYKSET ... 73

- 58 § Vastuu velvoitteista ... 73
- 59 § Yhdistyksen puolesta toimiminen ... 73

11 LUKU

ERINÄISIÄ SÄÄNNÖKSIÄ ... 74

- 60 § (13.12.1994/1177) Tuomioistuimen ilmoitusvelvollisuus ... 74
- 61 § Omaisuuden luovuttaminen konkurssiin ... 74
- 62 § Rangaistussäännös ... 74

12 LUKU

VOIMAANTULO- JA SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET ... 75

- 63 § Voimaantulo ... 75
- 64 § Tämän lain vastaiset määräykset ... 75
- 65 § Rekisteri-ilmoitusten käsittely ... 76
- 66 § (13.12.1994/1177) ... 76
- 67 § Määrävähemmistöä koskeva määräys ... 76
- 68 § Vaalitapa ... 76
- 69 § Hallituksen kokoonpano ... 77
- 70 § Nimenkirjoitusoikeutta koskevat rajoitukset ... 77

JULKISTEN JA HYVINVOINTIALOJEN LIITTO

JHL ry

Liiton säännöt

SÄÄNNÖT

Hyväksytty 30.10.2025

Voimassa 1.1.2026 alkaen

1 § Ammattiliiton nimi ja kotipaikka

1. Yhdistyksen nimi on Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry, ruotsiksi Förbundet för den offentliga sektorn och välfärdsområdena JHL rf. Yhdistystä nimitetään näissä säännöissä liitoksi.
2. Liiton kotipaikka on Helsingin kaupunki ja toimialueena koko maa.

2 § Liiton tarkoitus

1. Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry toimii edunvalvontajärjestönä ja yhteiskunnallisena vaikuttajana sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla.
2. Liitto kokoaa jäsenikseen järjestämisalojensa palkansaajat, niihin verrattavissa olevat ja opiskelijat.
3. Tarkoituksensa toteuttamiseksi liitto:
 - a. tekee työ- ja virkaehto- ja muita vastaavia sopimuksia sekä valvoo niiden noudattamista
 - b. parantaa ja puolustaa jäsenten oikeudellisia, taloudellisia ja sosiaalisia etuja
 - c. toimii jäsenten toimeentulon, yhteiskunnallisen aseman, oikeudenmukaisuuden ja tasaarvon edistämiseksi
 - d. on mukana työelämän kehittämisessä
4. Liitto voi hallita ja omistaa kiinteää omaisuutta, arvopapereita ja muita rahoitusvälineitä sekä perustaa rahastoja ja säätiöitä. Toimintansa tukemiseksi liitto voi vastaanottaa avustuksia, lahjoituksia ja testamentteja, toimeenpanna arpajaisia ja rahankeräyksiä sekä harjoittaa kioski-,

ravintola- ja majoitustoimintaa. Liitto voi harjoittaa elinkeinotoimintaa, joka välittömästi liittyy sen tarkoituksen toteuttamiseen.

3 § Jäsenyhdistyksen perustaminen ja liittoon liittyminen

1. Liiton jäseneksi voidaan hyväksyä liiton järjestämisalojen palkansaajien ja opiskelijoiden muodostamat rekisteröidyt yhdistykset.
2. Ennen uuden yhdistyksen perustamista on tehtävä ennakkotiedustelu liiton hallitukselle. Hallitus antaa ilmoituksen siitä, voidaanko perustettava yhdistys hyväksyä liiton jäseneksi.
3. Yhdistyksen, joka haluaa liittyä liittoon jäseneksi, on jätettävä rekisteröinnin jälkeen kirjallinen hakemus liiton hallitukselle, joka päättää jäseneksi hyväksymisestä.
4. Edellytyksenä jäseneksi hyväksymiselle on, että jäsenyhdistys ja sen jäsenet hyväksyvät liiton tarkoituksen ja nämä säännöt eivätkä ole henkilökohtaisten sitoumusten tai muiden syiden vuoksi esteellisiä noudattamaan liiton sääntöjä ja päätöksiä eivätkä kuulu liiton tavoitteita ja toimintaperiaatteita vastustaviin järjestöihin.

4 § Yhteisöjäsenjärjestöt

1. Liiton yhteisöjäsenjärjestöiksi voidaan hyväksyä liiton järjestämisaloilla toimivat oikeuskelpoiset järjestöt.
2. Liiton hallitus päättää järjestön hyväksymisestä yhteisöjäsenjärjestöksi.
3. Nämä säännöt koskevat yhteisöjäsenjärjestöjä, niiden jäsenyhdistyksiä ja jäseniä ainoastaan soveltuvien osien.
4. Yhteisöjäsenjärjestö voi erota liiton jäsenyydestä ilmoittamalla siitä yhdistyslain määräämällä tavalla. Eroaminen astuu voimaan heti.
5. Yhteisöjäsenjärjestön on suoritettava liitolle tulevat erääntyneet maksut ja muut jäsenvelvoitteensa.

5 § Yhteisjärjestöt

1. Yhdistysten edunvalvonnan tehostamiseksi yhdistykset voivat perustaa rekisteröityjä yhteisjärjestöjä.
2. Jos työnantajan yhteydessä tai samalla hallinnon alalla tai samalla sopimusallalla toimii yhteisjärjestö, sen järjestämisalalla toimivan jäsenyhdistyksen tulisi kuulua siihen jäsenenä.
3. Ennen uuden yhteisjärjestön perustamista on tehtävä ennakkotiedustelu liiton hallitukselle. Hallitus antaa ilmoituksen siitä, voidaanko yhteisjärjestö perustaa.
4. Yhteisjärjestön, joka haluaa liittyä liiton jäseneksi, on jätettävä rekisteröinnin jälkeen kirjallinen hakemus liiton hallitukselle, joka päättää jäseneksi hyväksymisestä.
5. Yhdistykset vastaavat muodostamansa yhteisjärjestön taloudellisista ja muista toimintaedellytyksistä.
6. Yhteisjärjestön tulee toiminnassaan noudattaa liiton hallituksen yhteisjärjestölle hyväksymiä sääntöjä.
7. Yhteisjärjestöillä ei ole liitossa äänivaltaa eivätkä ne suorita jäsenmaksuja liitolle.

6 § Yhdistyksen eroaminen liitosta

1. Yhdistyksen, joka haluaa erota liitosta, on meneteltävä yhdistyslain mukaisesti. Eroamispäätös tulee tehdä kahdessa vähintään kuukauden väliajoin pidettävässä kokouksessa. Eroamispäätös voidaan tehdä vain, jos molemmissa kokouksissa vähintään 3/4 annetuista äänistä sitä kannattaa.
2. Yhdistys on vapaa jäsenyydestään kuuden (6) kuukauden kuluttua eroamisilmoituksen tekemisestä lukien, jolloin sen oikeudet ja velvollisuudet liitossa päättyvät. Ilmoitukseen on liitettävä pöytäkirjat niistä kokouksista, joissa asiasta on päätetty.
3. Yhdistyksen on suoritettava liitolle tulevat erääntyneet maksut ja muut jäsenvelvoitteensa.

7§ Yhdistyksen erottaminen liitosta ja muut sanktiot

1. Liiton hallitus voi erottaa yhdistyksen liitosta tai pidättää jäsenmaksupalautuksen suorituksen määrääjäksi
 - a. jos yhdistys ei noudata liiton sääntöjä ja/tai niihin perustuvia liiton edustajiston ja hallituksen päätöksiä ja/tai ohjeita,
 - b. jos yhdistys toimii liiton tarkoitusta vastaan,
 - c. jos yhdistys ei erota liiton hallituksen lausunnosta huolimatta jäsenyydestään sellaista jäsentään, joka toimii vastoin liiton ja/tai yhdistyksen sääntöjä tai niihin perustuvia liiton edustajiston tai hallituksen päätöksiä.
2. Liiton hallituksen tekemä yhdistyksen erottamispäätös tai jäsenmaksupalautuksen pidättämispäätös astuu voimaan kolmenkymmenen (30) päivän kuluttua siitä, kun yhdistys on saanut tiedon päätöksestä, ellei yhdistys sinä aikana valita päätöksestä liiton edustajistoon.

Tällainen valitus on tehtävä kirjallisesti kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa siitä, kun yhdistys on saanut kirjallisesti tiedon erottamisesta tai jäsenmaksupalautuksen pidättämisestä.
3. Jos edustajisto vahvistaa erottamis- tai pidättämispäätöksen, päätös astuu voimaan heti.
4. Milloin rikkomusta voidaan pitää lievänä, liiton hallitus voi erottamisen tai jäsenmaksupalautuksen pidättämisen sijasta antaa rikkomukseen syyllistyneelle yhdistykselle kirjallisen varoituksen tai huomautuksen.

8 § Jäsenmaksut

1. Liitolla on oikeus periä jäsenyhdistystensä jäseniltä jäsenmaksua ja yhteisöjäsenjärjestöiltä yhteisöjäsenmaksua.
2. Liiton edustajisto päättää vuosittain syyskokouksessa
 - a. jäsenmaksun ennakonpidätyksen alaisesta palkkatulosta, siihen rinnastettavasta ansioperusteisesta tulosta sekä työttömyyskassan maksamasta etuudesta

- b. ammattia harjoittavan jäsenen jäsenmaksun
 - c. pääasiallisesti toimeentulon eläkkeestä saavan jäsenen jäsenmaksun
 - d. vailla palkkatuloa ja/tai siihen rinnastettavaa ansiotuloa olevan jäsenen jäsenmaksun, joka ei täytä näiden sääntöjen 9 §:ssä mainittuja jäsenmaksuvapautusperusteita.
3. Jos jäsen on ilman edellä mainittua tuloa tai etuutta hän maksaa edustajiston erikseen vahvistaman jäsenmaksun.
 4. Jäsenyhdistysten jäseniltä perittävät jäsenmaksut peritään työnantajan tai työttömyyskassan toimesta jäsenten antamien valtakirjojen perusteella. Mikäli työnantaja ei peri jäsenmaksua, jäsen suorittaa ne itse liiton määrittämällä tavalla.
 5. Liitto palauttaa neljännesvuosittain kullekin jäsenyhdistykselle sille kuuluvan osuuden, jonka suuruuden liiton edustajisto päättää vuosittain syyskokouksessa.
 6. Jäsenmaksupalautuksen seuraavan vuosineljänneksen palautuksen saamiseksi yhdistyksen on toimitettava liittoon
 - a. joulukuun loppuun mennessä seuraavan vuoden toimintasuunnitelma, talousarvio ja ilmoitettava sääntömääräiset toimihenkilöt
 - b. toukokuun loppuun mennessä edellisen vuoden toimintakertomus ja tilinpäätösJäsenmaksupalautuksia ei makseta ennen kuin yhdistys on toimittanut edellä mainitut tiedot liitolle.
 7. Jäsenyhdistyksen jäsen, joka maksaa jäsenmaksunsa itse liiton osoittamalle tilille, on velvollinen pyydettäessä esittämään tositteet, joista ilmenee jäsenmaksun perusteet.
 8. Liiton edustajisto voi määrätä jäsenyhdistysten jäsenten maksettaviksi ylimääräisen jäsenmaksun. Edustajisto määrää ajan, jolta ylimääräistä jäsenmaksua peritään.
 9. Jäsenyhdistyksellä on oikeus vain liiton hallituksen luvalla periä varsinaisten jäsenmaksujen lisäksi ylimääräistä jäsenmaksua, jonka suuruuden yhdistyksen kokous määrää.

10. Yksityiskohtaiset ohjeet jäsenmaksun perinnästä ja tilityksestä antaa liitto.

9 § Jäsenmaksuista vapautuminen

1. Jäsenen, joka haluaa vapautuksen jäsenmaksuista, tulee ilmoittaa liitolle tai jäsenyhdistykselle maksuvapautusperuste sen alkaessa tai jatkuessa.
2. Pyydettyessä jäsenen on toimitettava todistus maksuvapauden perusteista.
3. Palkkatuloa tai siihen rinnastettavaa tuloa, muuta päätoimista tuloa tai pysyvää kokoaikaista eläketuloa vailla oleva jäsenyhdistyksen jäsen on vapautettu jäsenmaksusta ollessaan
 - a. eläkelainsäädännössä tarkoitetulla kuntoutustuella tai kuntoutusrahalla
 - b. perhevapailla
 - c. Kelan sairauspäivärahalla
 - d. opiskelemassa,
 - e. suorittamassa asevelvollisuutta, asepalvelusta tai siviilipalvelusta,
 - f. ollessaan työttömänä ja vailla oikeutta työttömyyskassan suorittamaan ansiosidonnaiseen etuuteen
4. Yksityiskohtaiset tulkinnat jäsenmaksuvapautuksista tekee liitto.

10 § Edustajisto

1. Korkein päättävä valta liittoa koskevissa asioissa on edustajistolla, jonka päättämien pitemmän aikavälin suunnitelmien mukaan liiton toimintaa hoidetaan.
2. Edustajiston jäsenet valitaan postitse ja/tai tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla liittoäänestyksellä vaalipiireittäin jäsenyhdistysten jäsenten kesken toimeenpantavilla vaaleilla edustajiston hyväksymää vaalijärjestystä noudattaen. Edustajistoon valitaan

120 ammattiliiton eri sopimuslohkoja ja alueellisia vaalipiirejä edustavaa henkilöä. Sopimuslohkojen edustajien vähimmäismäärä määräytyy jäsenmäärien suhteessa. Vaalipiirien edustajien määrä määräytyy jäsenyhdistysten jäsenmäärien ja yhdistyksen kotipaikan perusteella. Ehdokkaana olevan on oltava liiton jäsenyhdistyksen jäsen.

3. Sopimuslohkoista ja vaalipiireistä valittavien edustajiston jäsenten ja varajäsenten määrän vahvistaa keskusvaalilautakunta yhdistysten vaalia edeltävän kalenterivuoden lokakuun lopun jäsenmäärien mukaan. Varajäseniksi valitaan samasta vaalipiiristä, samasta vaaliliitosta ja mikäli mahdollista samasta sopimuslohkosta kuin varsinaiset edustajat näiden jälkeen eniten ääniä saaneet äänimäärän mukaisessa järjestyksessä.
4. Jäsenet ja varajäsenet liiton edustajistoon valitaan yhdistyslain 29 §:n 3 momentin 2. kohdassa tarkoitettuna henkilökohtaisena suhteellisenä listavaalina, jossa kullakin äänioikeutetulla liiton jäsenyhdistyksen jäsenellä on yksi ääni. Vaali toimitetaan postitse ja/tai tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla ammattiliiton edustajiston vahvistaman vaalijärjestyksen mukaisesti.
5. Vaaleilla valittujen edustajiston jäsenten lisäksi yhteisöjäsenjärjestöt nimeävät edustajistoon kukin yhden edustajan ja hänelle varaedustajan, jolla on edustajiston kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus sekä päätösvalta käsiteltäessä edustamansa sopimusalan yleisten työ- ja virkaehtosopimusten hyväksymistä, niihin liittyviä työtaistelutoimenpiteitä sekä näiden sääntöjen muuttamista siltä osin, kuin muutokset koskevat yhteisöjäsenjärjestöjä.
6. Toimikausi on viisi vuotta ja se päättyy uuden vaalilla valitun edustajiston järjestäytyttyä.
7. Mikäli edustajiston jäsen valitaan hallitukseen, hänet katsotaan eronneeksi edustajistosta ja hänen tilalleen kutsutaan seuraavaksi eniten ääniä saanut samasta sopimuslohkosta, samasta vaalipiiristä ja samasta vaaliliitosta.
8. Jos edustajiston jäsen siirtyy pysyvästi pois liiton järjestämisalalta tai kokoaikaiselle eläkkeelle, eroaa tai erotetaan yhdistyksestä tai hän jättää ilman hyväksyttävää syytä saapumatta kolmeen peräkkäiseen kokoukseen, katsotaan hänet eronneeksi edustajistosta. Eronneen jä-

senen tilalle kutsutaan seuraavaksi eniten ääniä saanut samasta vaalipiiristä ja samasta vaaliliitosta ja mikäli mahdollista samasta sopimuslohkosta.

9. Mikäli edustajiston varsinainen jäsen on estynyt osallistumaan edustajiston kokoukseen, hänen tilalleen kutsutaan seuraavaksi eniten ääniä saanut samasta vaalipiiristä ja samasta vaaliliitosta ja mikäli mahdollista samasta sopimuslohkosta.
- 10 Uusi liittoäänestys edustajiston valitsemista varten toimitetaan, jos sellainen määrä liiton yhdistyksiä, joiden yhteenlaskettu jäsenmäärä on vähintään 2/5 liiton kaikkien yhdistysten jäsenmäärästä, sitä kirjallisesti hallitukselta vaatii.
11. Vaalit on toimeenpantava kuuden (6) kuukauden kuluessa vaatimuksen esittämisestä. Edustusperuste määräytyy vaatimuksen esittämistä edeltävän kalenterivuoden ensimmäisen vuosipuoliskon jäsenmäärän perusteella.

11 § Edustajiston kokoukset

1. Edustajisto kokoontuu kuudenkymmenen (60) päivän kuluessa vaalituloksen vahvistamisesta järjestäytymiskokoukseen. Kokouksen kutsuu koolle vaalit toimeenpannut hallitus.

Järjestäytymiskokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

- a. valitaan edustajiston varsinaisten jäsenten keskuudesta edustajiston puheenjohtaja ja kaksi (2) varapuheenjohtajaa
- b. valitaan liitolle puheenjohtaja ja kaksi toimialajohtajaa. Toimialajohtajista toisen edustajisto nimeää puheenjohtajan varahenkilöksi. Puheenjohtaja ja puheenjohtajan varahenkilönä toimiva toimialajohtaja ovat hallituksen jäseniä
- c. valitaan hallitukseen 23 muuta varsinaista jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet,
- d. valitaan tilintarkastajaksi tilintarkastusyhteisö
- e. valitaan Raseborg-säätiön hallitus

f. käsitellään hallituksen esittämät asiat.

Edellä tämän pykälän kohdissa a, b, c, d ja e mainittujen toimielinten ja henkilöiden toimikausi on sama kuin edustajiston toimikausi.

2. a. Edustajisto pitää vuosittain kaksi varsinaista kokousta. Kevätkokous pidetään touko-kesäkuussa ja syyskokous lokakuussa. Ylimääräinen edustajiston kokous pidetään, jos hallitus katsoo sen tarpeelliseksi tai vähintään kolmannes ($\frac{1}{3}$) edustajiston jäsenistä tiettyä asiaa varten sitä kirjallisesti liiton hallitukselta vaatii. Edustajiston kokous on myös kutsuttava koolle, jos sellainen määrä liiton yhdistyksiä, joiden yhteenlaskettu jäsenmäärä on vähintään puolet ($\frac{1}{2}$) liiton kokonaisjäsenmäärästä, sitä kirjallisesti hallitukselta määrittelemänsä asian käsittelemistä varten vaatii.

Edustajisto on päätösvaltainen, kun enemmistö jäsenistä on saapuvilla.

Valintavuonna kevätkokous on myös edustajiston järjestäytymiskokous

- b. Liiton hallituksen päätöksellä edustajiston ylimääräiseen kokoukseen voi etäosallistua kokouksen aikana myös tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla. Etäosallistumisen mahdollisuudesta ja tavasta on mainittava kokouskutsussa.
3. Aloitteita edustajistolle ovat oikeutettuja tekemään hallitus, edustajiston jäsenet, jäsenyhdistykset sekä yhteisjärjestöt. Edustajiston jäsenen, hallituksen ja jäsenyhdistyksen ja yhteisjärjestöjen tulee toimittaa esityksensä hallitukselle kevätkokouksen osalta 15.3. mennessä ja syyskokouksen osalta 31.8. mennessä. Aloite on tehtävä kirjallisena.
4. Edustajiston varsinaisesta kokouksesta on lähetettävä edustajiston jäsenille kirjallinen kokouskutsu viimeistään kolmekymmentä (30) päivää ennen kokousta. Kutsu edustajiston ylimääräiseen kokoukseen on toimitettava edustajiston jäsenille viimeistään kolme (3) päivää ennen kokousta. Edustajiston kokouksesta ilmoitetaan myös liiton yhdistyksille.
5. Edustajiston kokouksessa jokaisella edustajalla on yksi ääni. Päätökset tehdään ehdottomalla äänten enemmistöllä, paitsi niissä asioissa, joista yhdistyslaki ja nämä säännöt toisin määräävät. Äänten mennessä tasan voittaa puheenjohtajan kannattama mielipide. Henkilövaalit toimitetaan suljetulla lippuäänestyksellä. Äänten mennessä tasan ratkai-

see arpa. Ellei säännöissä ole toisin määrätty, äänestykset toimitetaan käsien nostolla. Vaadittaessa toimitetaan nimenhuutoäänestys. Äänestykset voidaan suorittaa teknisillä apuvälineillä.

6. Edustajiston kokouksessa hallituksen jäsenillä, tilintarkastajalla ja liiton henkilökunnalla on puhe- ja läsnäolo-oikeus.
7. Sen lisäksi, mitä näissä säännöissä on muualla sanottu, edustajiston tehtävänä on:
 - a. päättää liiton toimintastrategiasta ja pitkän aikavälin suunnitelmista,
 - b. valvoa liiton toimintaa ja varojen hoitoa,
 - c. päättää niiden valtakunnallisten työ- ja virkaehtosopimusten hyväksymisestä, joita se ei ole siirtänyt hallituksen hyväksyttäväksi, sekä niiden olennaisista muutoksista,
 - d. hyväksyä vaalijärjestys edustajiston valitsemista varten,
 - e. päättää edustajiston ja hallituksen jäsenten palkkioista,
 - f. käsitellä liiton edustajiston jäsenten, hallituksen, jäsenyhdistysten ja yhteisjärjestöjen esittämät aloitteet,
 - g. päättää muista hallituksen esittämistä asioista.
8. Edustajiston syyskokouksessa käsitellään seuraavat asiat:
 - a. päätetään 8 §:ssä määriteltyjen jäsenmaksujen suuruudesta,
 - b. päätetään jäsenyhdistyksille palautettavasta osuudesta näiden jäsenten liitolle suorittamasta jäsenmaksusta,
 - c. päätetään seuraavan vuoden toimintasuunnitelmasta ja talousarviosta.
9. Edustajiston kevätkokouksessa käsitellään seuraavat asiat:
 - a. käsitellään ja vahvistetaan kirjanpitolainmukainen tilinpäätös ja toimintakertomus
 - b. käsitellään vuosikertomus,
 - c. päätetään hallituksen vastuuvapaudesta.

10. Edustajiston ylimääräisessä kokouksessa käsitellään kokouskutsussa mainitut asiat.

12 § Liiton hallitus

1. Liiton hallitus johtaa liiton hallintoa ja toimintaa edustaen liittoa ja hoitaen liiton asioita yhdistyslain, näiden sääntöjen ja edustajiston päätösten mukaisesti
2. Hallitukseen kuuluu 25 varsinaista jäsentä. Tähän määrään sisältyvät puheenjohtaja ja puheenjohtajan varahenkilö. Muilla varsinaisilla jäsenillä on henkilökohtainen varajäsen. Liiton hallitukseen valittavan henkilön on oltava myös JHL:n jäsenyhdistyksen jäsen.
3. Liiton puheenjohtaja toimii hallituksen puheenjohtajana. Hänen ollessaan estynyt puheenjohtajana toimii se toimialajohtaja, jonka edustajisto on nimennyt puheenjohtajan varahenkilöksi. Hallituksen toimikausi on sama kuin edustajiston toimikausi.

Edustajiston puheenjohtajilla on hallituksen kokouksissa puhe- ja esitysoikeus.

4. Hallitus on kaikista toimenpiteistään vastuussa edustajistolle.
5. Hallitus kokoontuu puheenjohtajansa tai hänen estyneenä ollessaan puheenjohtajan varahenkilöksi nimetyn toimialajohtajan kutsusta niin usein kuin asiat sitä vaativat, tai kun vähintään 2/3 hallituksen jäsenistä sitä kirjallisesti vaatii.
6. Hallitus on päätösvaltainen, jos puheenjohtaja tai hänen varahenkilökseen nimetty toimialajohtaja ja enemmistö sen muista jäsenistä on saapuvilla.
7. Hallituksen jäsenen ja varajäsenen toimikausi päättyy, mikäli hän siirtyy pysyvästi pois liiton järjestämisalalta tai kokoaikaiselle eläkkeelle, eroaa, erotetaan liiton yhdistyksestä tai jättää ilman hyväksyttävää syytä saapumatta kolmeen peräkkäiseen kokoukseen. Edustajisto valitsee jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden jäsenen.
8. Sen lisäksi, mitä näissä säännöissä on muualla sanottu, hallituksen tehtävänä on:

- a. valvoa, että liiton toimintaa johdetaan yhdistyslain, näiden sääntöjen ja edustajiston tekemien päätösten mukaisesti,
- b. huolehtia, että liiton varat säilytetään huolellisesti ja sijoitetaan liitolle edullisesti ja että liiton omaisuutta hoidetaan hyvin,
- c. johtaa ja valvoa ammattiliiton työehto-, virkaehto- ja muuta jäsenistön edunvalvontaan liittyvää sopimustoimintaa,
- d. asettaa sopimustavoitteet ja tarvittaessa irtisanoa voimassa olevat sopimukset,
- e. päättää niiden virka- ja työehtosopimusten hyväksymisestä, jotka 11 §:n 7.c-kohdan mukaan eivät kuulu edustajiston hyväksyttäviin.
- f. päättää hallituksen jäsenten, jäsenyhdistysten tai yhteisjärjestöjen esittämistä asioista,
- g. vahvistaa jäsenyhdistyksen jäseniä edustavien luottamusmiesten valinnassa noudatettava valintaohjesääntö ja ratkaista luottamusmiehen valintaa koskevat erimielisyydet,
- h. valmistella edustajiston kokoukselle käsiteltäväksi tulevat asiat ja kutsua kokoukset koolle,
- i. vahvistaa liiton toimintaorganisaatio sekä ottaa ja erottaa liiton johtajat,
- j. perustaa tarvittaessa asiantuntijaelimiä, päättää niiden tehtävistä ja valita niihin jäsenet,
- k. toimeenpanna edustajiston vaalit,
- l. päättää kiinteistön myymisestä, vaihtamisesta, kiinnittämisestä ja ostamisesta, takausten antamisesta ja omaisuuden panttaamisesta sekä liiton toiminnan kannalta huomattavan muun omaisuuden ostamisesta, myymisestä ja vaihtamisesta

13 § Liiton nimen kirjoittaminen

Liiton nimen kirjoittavat liiton puheenjohtaja, toimialajohtajat sekä hallituksen määräämät toimihenkilöt, heistä aina kaksi (2) yhdessä.

14 § Liiton hallituksen työvaliokunta

Hallitus nimeää työvaliokunnan, johon kuuluvat liiton puheenjohtaja, toimialajohtajat, kolme (3) hallituksen jäsentä sekä tarpeellinen määrä muita toimihenkilöitä. Hallitus määrittelee työvaliokunnan tehtävät edustajistokaudeksi.

15 § Taloudenhoito ja tilinpäätös

1. Liiton taloutta hoidetaan edustajiston tekemien strategiapäätösten sekä sen vuosittain hyväksymän toimintasuunnitelman ja talousarvion puitteissa. Toiminnan edistämiseksi liitto voi osallistua taloudellisten yhteisöjen toimintaan osakkaana tai jäsenenä.
2. Liiton tilikausi on kalenterivuosi. Tilinpäätös on tehtävä maaliskuun loppuun mennessä.

16 § Tilintarkastus

1. Tilintarkastajan on tarkastettava liiton kirjanpitoa ja toimintaa tarpeelliseksi katsomassaan laajuudessa sekä esitettävä tarpeelliset huomautuksensa hallitukselle.
2. Tilintarkastajan on jätettävä tilintarkastuskertomus hallitukselle viimeistään kahta (2) viikkoa ennen edustajiston touko-kesäkuussa pidettävää kevätkokousta.

17 § Neuvoa-antava jäsenäänestys

1. Edustajisto tai hallitus voi toimeenpanna neuvoa-antavan jäsenäänestyksen, jos se katsoo ratkaisunsa vaativan jäsenistön mielipiteen selville saamista.
2. Neuvoa-antava jäsenäänestys on myös toimeenpantava, jos vähintään puolet (1/2) liiton jäsenyhdistyksistä sitä kirjallisesti liiton hallitukselta vaatii ja esittää perusteluineen asian, josta äänestys on toimitettava.

3. Äänestyksen alaiseksi voidaan ottaa ainoastaan kaksi (2) vastakkaista ehdotusta.
4. Äänestys tapahtuu liiton jäsenyhdistyksissä liiton hallituksen määräämänä aikana. Äänestyksen suorittamisesta on ilmoitettava vähintään seitsemän (7) päivää ennen äänestyksen alkamista. Liiton hallitus antaa tarkemmat äänestysohjeet ja vahvistaa tuloksen.
5. Jäsenäänestys voidaan toimeenpanna erillisissä äänestystilaisuuksissa, postitse ja/tai tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla.

18 § Työtaistelut

1. Liiton hallitus tai edustajisto voi toimeenpanna tai päättää työtaisteluun osallistumisesta.
2. Jäsenyhdistys voi toimeenpanna työtaistelun liiton hallituksen luvalla
3. Liiton hallituksella tai edustajistolla on oikeus lopettaa liiton ja jäsenyhdistyksen työtaistelu. Jäsenyhdistyksen on noudatettava liiton hallituksen tai edustajiston asiaa koskevia päätöksiä.
4. Ainoastaan liiton hallituksen tai edustajiston antamat ja hyväksymät työtaistelupäätökset ovat liiton jäsenyhdistyksen jäseniä sitovia.
5. Kaikki työtaisteluita koskevat asiat ovat asianomaisen jäsenyhdistyksen ja liiton välisiä, eikä niitä saa julkaista ilman liiton hallituksen lupaa.
6. Työtaistelun aikana jäsenyhdistyksen on huolehdittava siitä, että kaikki työtaisteluun liittyvät ja lopputulokseen vaikuttavat seikat viipymättä saatetaan liiton tietoon.
7. Työtaisteluun osallistuvalla liiton jäsenyhdistyksen ja yhteisöjäsenjärjestön jäsenelle annetaan avustusta sellaisissa työtaisteluissa, jotka liiton hallitus on päättänyt. Avustus annetaan myös työntajan julistamiin työtaisteluihin.
8. Liiton hallitus päättää avustuksen suuruudesta

9. Työtaisteluavustuksen piiriin kuuluva jäsenyhdistys ja sen jäsen on velvollinen noudattamaan liiton hallituksen työtaisteluavustusten jakamisesta antamia ohjeita.
10. Jäsenyhdistyksen jäsen, joka menee työtaistelun alaiseen työhön tai ei noudata liiton hallituksen tai yhdistyksensä antamia ohjeita, menettää oikeutensa avustukseen ja on vaadittaessa velvollinen maksamaan takaisin saamansa avustukset.

19 § Oikeusapu

1. Liiton jäsenyhdistyksen jäsenenä vähintään kuusi (6) kuukautta ollut ja jäsenmaksunsa vähintään kuudelta (6) kuukaudelta maksanut jäsen voi saada liitolta oikeusapua oikeudenkäynnissä, joka on aiheutunut hänen toiminnastaan liitossa tai liiton jäsenyhdistyksessä sekä oikeudenkäynneissä, jotka ovat johtuneet työ- tai virkasuhteesta.

Tätä varten jäsenen on käännyttävä yhdistyksensä hallituksen puoleen, joka lausuntonsa ohella lähettää asiaa koskevat asiakirjat liiton hallituksen työvaliokunnalle, joka päättää oikeusavun antamisesta. Jos oikeudenkäynti on aloitettu ennen kuin työvaliokunta on tehnyt päätöksen asian ottamisesta oikeusavun piiriin, myönnetään oikeusapu vain poikkeustapauksissa ja siinä tapauksessa, että oikeusapuhakemus on viivästynyt asianomaisesta jäsenestä itsestään riippumattomista syistä.

Erityisestä syystä voi liiton hallituksen työvaliokunta päättää oikeusavun myöntämisestä myös muissa tapauksissa.

2. Kun oikeusapu on myönnetty, liiton hallitukselle tulee antaa tieto tuomioistuimen ratkaisusta tai riidan muusta lopputuloksesta.
3. Kun jäsenelle on myönnetty oikeusapu tämän pykälän mukaan ja tuomioistuin velvoittaa vastapuolen korvaamaan jäsenelle oikeudenkäynnistä aiheutuneet kulut, lankeavat ne liitolle korvaukseksi.
4. Jos oikeusapu evätään, työvaliokunnan on perusteltava päätös kirjallisesti.

20 § Muita määräyksiä

1. Jos jäsenyhdistys purkautuu tai lakkautetaan, siirretään sen jäljellä olevat varat liitolle pesän selvittämisen jälkeen. Jäsenyhdistyksen hallituksen on toimitettava tarvittavat asiakirjat liittoon.

Liitto ei vastaa niistä veloista, joita jäsenyhdistyksellä toimintansa lopettaessaan mahdollisesti on.

Mikäli jäsenyhdistys tässä kohdassa mainituin tavoin puretaan ja jäsenet siirtyvät liiton toiseen jäsenyhdistykseen, siirtyvät varat ja omaisuus tälle uudelle jäsenyhdistykselle. Jos jäsenet siirtyvät useampaan yhdistykseen myös varat ja omaisuus voidaan jakaa useampaan yhdistykseen.

2. Liiton viralliset kielet ovat suomi ja ruotsi, suomen kielen ollessa määräävä. Tarkoituksenmukaisuussyistä voidaan julkaisuissa käyttää ainoastaan yhtä kieltä.

21 § Sääntöjen muuttaminen ja liiton purkaminen

1. Näihin sääntöihin voidaan tehdä muutoksia ja lisäyksiä edustajiston päätöksellä. Sääntöjen muuttamiseen tai lisäysten tekemiseen vaaditaan vähintään 2/3 annetuista äänistä.
2. Liiton purkamista koskeva päätös tulee tehdä kahdessa vähintään kuukauden väliajoin pidettävässä edustajiston kokouksessa. Päätös purkamisesta voidaan tehdä vain, jos molemmissa kokouksissa vähintään 3/4 annetuista äänistä sitä kannattaa. Jos liitto purkautuu tai se lakkautetaan, sen jäljellä olevat varat jäävät käytettäväksi ammattiyhdistysliikettä edistäviin tarkoituksiin siten, kuin purkava kokous päättää.

22 §

1. Aikaisempien sääntöjen mukaan saavutetut jäsenoikeudet säilyvät.

JULKISTEN JA HYVINVOINTIALOJEN LIITTO

JHL ry

Yhdistyksen säännöt

1 § Yhdistyksen nimi ja kotipaikka

1. Yhdistyksen nimi on..... ry,
ja sen kotipaikka on
2. Yhdistys kuuluu jäsenenä Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry:een,
jota nimitetään näissä säännöissä liitoksi.

2 § Yhdistyksen tarkoitus

1. Yhdistyksen toimialueena on
ja sen tarkoituksena on koota
työskentelevät ja yhdistyksen järjestämisalalle opiskelevat liiton piiriin.
2. Yhdistys toimii näiden ja liiton sääntöjen sekä päätösten mukaisesti jäsentensä palvelussuhteiden ehtojen ja työolosuhteiden parantamiseksi heidän ammatillisten, oikeudellisten ja yhteiskunnallisten etujensa ja oikeuksiensa edistämiseksi ja laajentamiseksi sekä heidän yhteiskunnallisten valmiuksiensa parantamiseksi.
3. Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys
 - a. valvoo voimassa olevan työlainsäädännön sekä muiden palvelussuhteisiin liittyvien säännösten ja sopimusten noudattamista
 - b. tekee esityksiä ja solmii paikallisia sopimuksia jäsenistöään koskevista työ- ja virkaehtosopimus-, työympäristö-, yhteistoiminta-asioista ja työelämän kehittämisestä sekä muista jäsenistöään koskevista asioista
 - c. järjestää kokouksia, edunvalvonta-, koulutus- ja muita vastaavia tilaisuuksia sekä muuta jäsenistölleen suunnattua harrastustoimintaa
 - d. harjoittaa tiedotustoimintaa yhdistyksen ja liiton tunnetuksi tekemiseksi
 - e. on yhteistoiminnassa yhdistyksen tavoitteita ja toimintatarpeita tukevien yhdistysten ja järjestöjen kanssa.
4. Yhdistys voi hallita ja omistaa kiinteää omaisuutta, arvopapereita ja muita rahoitusvälineitä sekä perustaa rahastoja ja säätiöitä. Toimintan-

sa tukemiseksi yhdistys voi vastaanottaa avustuksia, lahjoituksia ja testamentteja, toimeenpanna arpajaisia ja rahankeräyksiä sekä harjoittaa kioski-, ravintola- ja majoitustoimintaa. Yhdistys voi harjoittaa elinkeino toimintaa, joka välittömästi liittyy sen tarkoituksen toteuttamiseen.

3§ Yhteisjärjestöt

1. Yhdistysten edunvalvonnan tehostamiseksi yhdistykset voivat perustaa rekisteröityjä yhteisjärjestöjä.
2. Jos työnantajan yhteydessä tai samalla hallinnon alalla tai samalla sopimus alalla toimii yhteisjärjestö, sen järjestämisalalla toimivan jäsenyhdistyksen tulisi kuulua siihen jäsenenä.
3. Ennen uuden yhteisjärjestön perustamista on tehtävä ennakkotiedustelu liiton hallitukselle. Hallitus antaa ilmoituksen siitä, voidaanko yhteisjärjestö perustaa.
4. Yhteisjärjestön, joka haluaa liittyä liiton jäseneksi, on jätettävä rekisteröinnin jälkeen kirjallinen hakemus liiton hallitukselle, joka päättää jäseneksi hyväksymisestä.
5. Yhdistykset vastaavat muodostamansa yhteisjärjestön taloudellisista ja muista toimintaedellytyksistä.
6. Yhteisjärjestön tulee toiminnassaan noudattaa liiton hallituksen yhteisjärjestölle hyväksymiä sääntöjä.

4 § Yhdistykseen liittyminen

1. Yhdistyksen jäseneksi voidaan hyväksyä liiton järjestämisalojen palkansaajat ja opiskelijat, jotka hyväksyvät liiton ja yhdistyksen tarkoituksen eivätkä ole henkilökohtaisten sitoumustensa tai muiden syiden vuoksi esteellisiä noudattamaan liiton ja yhdistyksen sääntöjä ja päätöksiä eivätkä kuulu liiton toimintaa ja periaatteita vastustaviin järjestöihin.
2. Yhdistyksen hallitus päättää jäseneksi ottamisesta. Jos hallitus ei hyväksy hakijaa yhdistyksen jäseneksi, sen on hakijan sitä vaatiessa

pyydettyä liiton hallituksen lausunto ennen asian lopullista ratkaisemista.

3. Henkilö, joka osoittaa kuuluneensa vastaavaan pohjoismaiseen ammatilliseen järjestöön, hyväksytään yhdistyksen jäseneksi työttömänä, sillä edellytyksellä, että yhdistykseen liittyminen tapahtuu viimeistään kahdeksan (8) viikon kuluessa siitä, kun henkilö on eronnut pohjoismaisesta järjestöstä. Vastaavasti yhdistykseen voidaan hyväksyä jäseneksi työttömänä henkilö, joka siirtyy toisesta liiton yhdistyksestä.
4. Yhdistyksen jäsenrekisteriä ylläpitää liitto, joka toimittaa jäsenille jäsenkortin sekä tietoja jäsenen oikeuksista ja velvollisuuksista.

5 § Jäsenoikeuksien siirtyminen

Jäsen, joka osoittaa kuuluneensa johonkin ammatilliseen keskusjärjestöön kuuluvaan kotimaiseen tai pohjoismaiseen järjestöön tai vastaavaan Euroopan unioniin kuuluvien maiden ammatilliseen järjestöön, säilyttää jo hankkimansa jäsenyyssajan vähentymättömänä. Edellytyksenä on, että yhdistykseen liittyminen tapahtuu viimeistään 30 vuorokauden kuluessa siitä, kun jäsen on eronnut kotimaisesta järjestöstä ja kahdeksan (8) viikon kuluessa siitä, kun jäsen on eronnut ulkomaisesta järjestöstä.

Erityisestä syystä liiton hallitus voi hyväksyä muunkin kuin keskusjärjestöön kuuluvan kotimaisen ammatillisen järjestön jäsenyyden edellä tarkoitetuksi jäsenyyssajaksi.

6 § Jäsenmaksut

1. Yhdistysten jäsenet maksavat liitolle jäsenmaksun.
2. Yhdistyksen jäseneltä kerättävä jäsenmaksu peritään työnantajan toimesta jäsenen antaman valtakirjan perusteella. Mikäli työnantaja ei peri jäsenmaksua, jäsen suorittaa ne itse liiton määrittämällä tavalla ja jäsen on velvollinen pyydettäessä esittämään jäsenmaksun perusteet.
3. Jäsenmaksut maksetaan liiton osoittamalle tilille. Liitto palauttaa neljännesvuosittain kullekin yhdistykselle osuuden, jonka liiton edustajisto vuosittain syyskokouksessa päättää.

4. Jäsenyydestä johtuvien oikeuksien ja etuuksien edellytyksenä on, että jäsen on suorittanut erääntyneet jäsenmaksunsa.
5. Yhdistyksellä on oikeus vain liiton hallituksen luvalla periä varsinaisten jäsenmaksujen lisäksi ylimääräistä jäsenmaksua, jonka suuruuden yhdistyksen kokous määrää.
6. Yksityiskohtaiset ohjeet jäsenmaksun perinnästä ja tilityksestä antaa liitto

7 § Jäsenmaksuista vapautuminen

1. Jäsenen, joka haluaa vapautuksen jäsenmaksuista, tulee ilmoittaa liitolle tai jäsenyhdistykselle maksuvapautusperuste sen alkaessa tai jatkuessa.
2. Pyydettyä jäsenen on toimitettava todistus maksuvapauden perusteista.
3. Palkkatuloa tai siihen rinnastettavaa tuloa, muuta päätoimista tuloa tai pysyvää kokoaikaista eläketuloa vailla oleva jäsenyhdistyksen jäsen on vapautettu jäsenmaksusta ollessaan
 - a. eläkelainsäädännössä tarkoitettulla kuntoutustuella tai kuntoutusrahalla
 - b. perhevapailla
 - c. Kelan sairauspäivärahalla
 - d. opiskelemassa
 - e. suorittamassa asevelvollisuutta, asepalvelusta tai siviilipalvelusta
 - f. ollessaan työttömänä ja vailla oikeutta työttömyyskassan suorittamaan ansiosidonnaiseen etuuteen
4. Yksityiskohtaiset tulkinnat jäsenmaksuvapautuksista tekee liitto

8 § Yhdistyksestä eroaminen

Yhdistyksen jäsenellä on oikeus erota yhdistyksestä ilmoittamalla siitä kirjallisesti jäsenrekisterin ylläpitäjälle, yhdistyksen hallitukselle tai sen puheenjohtajalle tai ilmoittamalla siitä yhdistyksen kokouksessa pöytäkirjaan merkittäväksi. Jäsenen erottua yhdistyksestä hän menettää jäsenoikeutensa. Samoin hän vapautuu velvollisuuksista, joihin hän on yhdistykseen liittyessään sitoutunut. Jäsenen on kuitenkin suoritettava erääntyneet, maksamatta jääneet jäsenmaksut.

Jos yhdistyksen jäsen laiminlyö jäsenmaksujen suorittamisen kolmen kuukauden ajaksi, on jäsenyhdistyksen hallituksen katsottava hänet eronneeksi sen jälkeen, kun liitto on toteuttanut jäsenen kuulemisprosessin. Asiasta on tällöin tehtävä merkintä hallituksen kokouksen pöytäkirjaan.

9 § Yhdistyksestä erottaminen

1. Yhdistyksen jäsen voidaan erottaa yhdistyksestä
 - a. jos hän rikkoo yhdistyksen tai liiton sääntöjä, kieltäytyy noudattamasta yhdistyksen, yhdistyksen hallituksen tai liiton hallituksen päätöksiä tai ohjeita, joiden voimassaolo perustuu yhdistyksen sääntöihin tai liiton päätöksiin tai muutoin toimii vastoin yhdistyksen ja liiton omaksumia periaatteita tai liiton eheyttä vahingoittavasti
 - b. jos hän on petollisella tavalla nostanut avustusta
 - c. jos hän on kavaltanut yhdistyksen tai liiton hänen hoitoonsa uskomia varoja tai muuta omaisuutta
 - d. jos hän on päässyt jäsenyyteen antamalla itsestään vääriä tai muuten harhaanjohtavia tietoja
 - e. jos hän on siirtynyt pysyvästi pois liiton järjestämisalalta.
2. Jäsentä, joka on erotettu yhdistyksestä muusta syystä kuin jäsenmaksujen laiminlyömisestä johdosta, ei ilman yhdistyksen ja liiton hallituksen päätöstä voida ottaa uudelleen jäseneksi. Jos erotettu jäsen on huomaamatta päässyt uudelleen jäseneksi, voi yhdistys ja liitto

hallitus asianomaista kuultuaan julistaa hänen jäsenyytensä kelpaamattomaksi.

3. Ehdotus jäsenen erottamiseksi yhdistyksestä on tehtävä kirjallisesti yhdistyksen hallitukselle mainitsemalla tarkalleen ne syyt, joiden perusteella erottamista vaaditaan sekä todisteet, joihin erottamisvaatimus perustuu. Yhdistyksen hallituksen on tutkittava erottamisvaatimus ja tehtyään päätösesityksensä alistettava se ja liiton hallituksen asiaanta antama lausunto yhdistyksen kokouksen päätettäväksi.
4. Yhdistyksen hallituksella on oikeus myös omasta aloitteestaan, silloin kun siihen syytä ilmenee, alistaa jonkun jäsenen erottaminen yhdistyksestä yhdistyksen kokouksen ratkaistavaksi hankittuaan ensin asiasta liiton hallituksen lausunnon.
5. Ennen kuin yhdistyksen kokous tekee päätöksen jäsenen erottamisesta, jäsenelle on varattava tilaisuus kirjallisesti tai kokouksessa suullisesti antaa selvityksensä asiasta.
6. Liiton hallitus voi lausunnossaan ehdottaa myös varoituksen tai huomautuksen antamista tai sitä, että asianomaiselta jäseneltä kielletään pääsy jäsenyhdistyksen kokouksiin, ei kuitenkaan yli kahden (2) vuoden ajaksi, tai ehdottaa uuden tutkimuksen toimeenpanoa.

10 § Yhdistyksen kokoukset

1. Yhdistyksen sääntömääräisiä kokouksia ovat syys- ja kevätkokoukset. Muita kokouksia yhdistys pitää tarpeen mukaan. Yhdistyksen kokoukset pidetään hallituksen määräämässä paikassa yhdistyksen toimialueella tai muussa yhdistyksen kokouksen päättämässä paikassa.
2. a. Yhdistyksen jäsen voi tehdä ehdotuksia yhdistyksen kokouksen käsiteltäväksi joko etukäteen yhdistyksen hallitukselle tai kokouksessa, jolloin hallituksen on se oman lausuntonsa ohella valmisteltava seuraavaan kokoukseen. Jos asia on kiireellinen, se voidaan yhdistyksen päätöksellä käsitellä ja päättää heti, ellei yhdistyslaki toisin määrää. Tällainen asia on kuitenkin, mikäli mahdollista, ilmoitettava puheenjohtajalle ennen kokouksen alkua.

- b. Yhdistyksen hallituksen päätöksellä voi etäosallistua yhdistyksen kokoukseen tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla. Etäosallistumisen mahdollisuudesta ja tavasta on mainittava kokouskutsussa.
- 3. Päätökset tehdään ehdottomalla enemmistöllä paitsi niissä asioissa, joissa säännöt tai yhdistyslaki erikseen määräävät. Äänten mennessä tasan voittaa puheenjohtajan kannattama mielipide. Henkilövaalit toimitetaan suljetulla lippuäänestyksellä tai teknisillä apuvälineillä. Äänten mennessä tasan ratkaisee arpa.
- 4. Kaikissa vaaleissa ja äänestyksissä on jäsenillä ainoastaan yksi ääni.
- 5. Ainoastaan kokoukseen osallistuvat jäsenet, jotka luotettavasti voivat todistaa yhdistyksen sääntöihin perustuvan jäsenyytensä, ovat äänioikeutettuja.
- 6. Yhdistyksen kokous kutsutaan koolle syyskokouksen päätöksen mukaan joko jäsenille lähetettävällä kirjallisella henkilökohtaisella ilmoituksella tai syyskokouksen nimeämissä julkaisuissa tai verkkosivuilla tai työpaikkatiedotteilla tai sähköpostilla tai tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla. Kokouskutsu on toimitettava viimeistään seitsemän (7) vuorokautta ennen kokousta. Kiireellisissä tapauksissa, esimerkiksi käsiteltäessä työtaisteluun liittyviä kysymyksiä, kokouskutsu on toimitettava viimeistään kolme (3) vuorokautta ennen kokousta. Kokouskutsussa on mainittava sen lisäksi, mitä yhdistyslaissa määrätään, tärkeimmät kokouksessa esille tulevat asiat.
- 7. Päätettäessä paikallisten työ- ja virkaehtosopimusten hyväksymistä tai otettaessa kantaa työ- ja virkaehtosopimusten hyväksymiseen, päätöksentekoon voivat osallistua vain ko. sopimusten piiriin kuuluvat jäsenet tai heidän poissa ollessa, paikalla olevat muut yhdistyksen jäsenet.
- 8. Mikäli yhdistyksen kokouksessa 11 §:n kohdissa 1. a, d, e, f, valittu toimihenkilö eroaa tehtävästä tai hän on pysyvästi estynyt hoitamasta tehtävää, yhdistyksen kokouksessa valitaan uusi toimihenkilö jäljellä olevaksi toimikaudeksi.
- 9. Liiton toimihenkilöillä ja liiton hallituksen jäsenillä on yhdistyksen kaikissa kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus.

11 § Syyskokoukset

1. Syyskokouksessa, joka pidetään 1.11.–30.11. käsitellään seuraavat asiat:
 - a. Valitaan parittomina vuosina hallituksen puheenjohtaja, jota kutsutaan yhdistyksen puheenjohtajaksi.
 - b. Päätetään yhdistyksen toimihenkilöille maksettavista korvauksista.
 - c. Päätetään hallituksen varsinaisten jäsenten ja varajäsenten määrästä.
 - d. Valitaan parittomina vuosina hallituksen muut varsinaiset jäsenet ja varajäsenet.
 - e. Valitaan parittomina vuosina kaksi (2) varsinaista toiminnantarkastajaa ja kaksi (2) varatoiminnantarkastajaa tai lain edellyttäessä kaksi (2) varsinaista tilintarkastajaa ja kaksi (2) varatilintarkastajaa tai tilintarkastusyhteisö.
 - f. Valitaan edustajat ja varaedustajat yhteisjärjestöön ja muihin mahdollisiin yhteistoimintajärjestöihin.
 - g. Vahvistetaan luottamusmiehet, pääluottamusmiehet, varaluottamusmiehet tai luottamusedustajat ja varaluottamusedustajat.
 - h. Hyväksytään liiton ohjeistukseen pohjautuva toimintasuunnitelma seuraavalle toimintavuodelle.
 - i. Hyväksytään talousarvio.
 - j. Päätetään yhdistyksen kokouksen koollekutsumistavasta ja -ajasta ottaen huomioon 10 §:n 6. kohdan määräykset.
 - k. Päätetään mahdollisesti muista esille tulevista asioista.
2. Jäsen, joka on siirtynyt eläkkeelle 10.11.2010 hyväksytyjen sääntöjen jälkeen, ei ole vaalikelpoinen valittaessa yhdistyksen puheenjohtajaa tai hallituksen muita jäseniä.
3. Mikäli vähintään 1/5 äänioikeutetuista yhdistyksen syyskokouksessa läsnä olevista jäsenistä sitä vaatii, on hallituksen jäsenet valittava henkilökohtaista suhteellista vaalitapaa käyttäen.

Tällöin kukin äänioikeutettu voi antaa äänensä enintään niin monelle ehdokkaalle kuin hallitukseen on jäseniä valittava. Kussakin äänestyslipussa ensimmäiselle vaalisijalle merkityn ehdokkaan äänimäärä on sama luku kuin se ehdokkaiden lukumäärä, joita äänestyslipulla on äänestetty, toiselle vaalisijalle merkityn ehdokkaan äänimäärä on sama kuin edellä tarkoitettu luku vähennettynä yhdellä, kolmannelle vaalisijalle merkityn ehdokkaan äänimäärä on sama edellä tarkoitettu luku vähennettynä kahdella ja niin edelleen.

Vaalien tuloksen perusteella syyskokous nimeää eniten ääniä saaneet yhdistyksen hallituksen jäseniksi sekä seuraavaksi eniten ääniä saaneet äänimäärän mukaisessa järjestyksessä varajäseniksi.

12 § Kevätkokoukset

Kevätkokouksessa, joka pidetään 1.3.–30.4., käsitellään seuraavat asiat:

- a. Käsitellään ja vahvistetaan yhdistyksen tilinpäätös ja vuosikertomus sekä kirjanpitolain mukainen toimintakertomus yhdistyslain sitä edellyttäessä
- b. Esitetään toiminnantarkastajien lausunto
- c. Päädetään tilinpäätöksen vahvistamisesta ja hallituksen vastuuvapaudesta
- d. Päädetään mahdollisesti muista esille tulevista asioista

13 § Hallituksen tehtävät

1. Yhdistyksen asioita ja omaisuutta hoitaa syyskokouksessa kahdeksi kalenterivuodeksi yhdistyksen jäsenistä valittu hallitus, johon kuuluu puheenjohtaja ja vähintään viisi (5) ja enintään viisitoista (15) muuta varsinaista jäsentä sekä enintään vastaava määrä varajäseniä. Hallitus valitsee varsinaisten jäsenten keskuudesta varapuheenjohtajan, sihteerin ja taloudenhoitajan.
2. Hallitus valitsee keskuudestaan tai muista yhdistyksen jäsenistä kahdeksi (2) kalenterivuodeksi yhden tai useamman jäsenasiainhoitajan ja tarvittaessa muita toimihenkilöitä. Mikäli nämä eivät ole hallituksen

jäseniä, heillä on läsnäolo- ja puheoikeus hallituksen kokouksissa, ellei hallitus toisin päättä.

3. Ellei yhdistyksen jäseniä edustava luottamusmies ole hallituksen jäsen, hänelle on ilmoitettava kaikista hallituksen kokouksista ja hänellä on niissä läsnäolo- ja puheoikeus, ellei hallitus yksimielisesti toisin päättä.
4. Hallitus kokoontuu puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan kutsusta puheenjohtajan ollessa estynyt. Kokous on myös aina kutsuttava koolle, jos kolme (3) hallituksen jäsentä katsoo sen tarpeelliseksi. Hallituksen kokous voidaan pitää tarvittaessa kaikkien hallituksen jäsenten suostumuksella tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla. Hallitus on päätösvaltainen, jos puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja enemmistö sen muista jäsenistä on läsnä.
5. Hallituksen jäsenen ja varajäsenen tulee erota tai jäsenkokous voi hänet erottaa, mikäli hän siirtyy pysyvästi pois liiton järjestämisalalta tai kokoaikaiselle eläkkeelle, eroaa, taikka erotetaan liiton yhdistyksestä tai jättää ilman hyväksyttävää syytä saapumatta kolmeen peräkkäiseen kokoukseen. Jäsenkokous valitsee jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden jäsenen/varajäsenen.
6. Hallituksen tulee hoitaa huolellisesti yhdistyksen omaisuutta ja tallettaa sen varat luotettavasti ja yhdistykselle edullisesti. Hallituksen tulee neljännesvuosittain käsitellä yhdistyksen taloudellinen tilanne.
7. Jos liitto pyytää yhdistykseltä tietoja, yhdistyksen hallituksen on annettava pyydetty tiedot annettuun määräaikaan mennessä.
8. Hallituksen jäsen, joka ilmoittaa pöytäkirjaan eriävän mielipiteensä tehdyn päätöksen johdosta, on vapaa päätöksen tuottamasta vastuusta, ellei hän osallistu päätöksen täytäntöönpanoon.
9. Hallitus voi perustaa yhdistyksen toiminnan tueksi jaostoja.
10. Hallitus on kaikista toimenpiteistään vastuussa yhdistyksen kokoukselle.
11. Puheenjohtaja johtaa puhetta hallituksen ja yhdistyksen kokouksissa, ei kuitenkaan niissä asioissa, joissa hän on yhdistyslain mukaan esteellinen. Puheenjohtaja valvoo sääntöjen ja yhdistyksen päätösten sekä

liiton hallituksen antamien ohjeiden noudattamista ja sitä, että yhdistyksen muut toimihenkilöt täyttävät tehtävänsä.

12. Sihteeri laatii hallituksen kokoukselle asialistan, pöytäkirjan, ehdotuksen yhdistyksen vuosikertomukseksi, hoitaa kirjeenvaihdon ja huolehtii muiden kirjallisten tehtävien suorittamisesta.
13. Taloudenhoitaja pitää hallituksen ajan tasalla taloustilanteesta, vastaa ehdotuksesta toimintakertomukseksi, tilinpäätökseksi, kirjanpidon hoidosta sekä huolehtii muista hallituksen määräämistä yhdistyksen taloutta koskevista tehtävistä.
14. Jäsenasiainhoitaja huolehtii yhdistyksen jäsenasioista sekä toimii yhteyshenkilönä liiton jäsenrekisteriin yhdistyksen jäsenasioissa.

14 § Yhdistyksen tilit ja toiminnantarkastus

1. Yhdistyksen tilit päätetään kalenterivuositain. Toimessa olevan päätösvaltaisen hallituksen hyväksyttyä kuluneen kalenterivuoden tilinpäätöksen, ne sekä muut tarpeelliset asiakirjat on luovutettava toiminnantarkastajille tai tilintarkastajille viimeistään kuukautta ennen kevätkokousta.
2. Toiminnantarkastajien tai tilintarkastajien tulee tarkastaa yhdistyksen tilit, omaisuus ja hallinto hyvän toiminnantarkastuksen edellyttämässä laajuudessa.
3. Toiminnantarkastajien tai tilintarkastajien tulee luovuttaa asiakirjat tarkastettuina ja toiminnantarkastuskertomuksella varustettuna viimeistään kahta (2) viikkoa ennen kevätkokousta yhdistyksen hallitukselle.
4. Toiminnantarkastajilla tai tilintarkastajilla on oikeus muinakin aikoina, siitä ennakolta ilmoittamatta, tarkastaa yhdistyksen tilit.
5. Myös liiton hallituksen määräämä tarkastaja voi tarkastaa yhdistyksen tilit ja toiminnan.

5 § Yhdistyksen nimen kirjoittaminen

Yhdistyksen nimen ovat oikeutetut kirjoittamaan puheenjohtaja ja sihteeri yhdessä tai hallituksen keskuudestaan valitsemista kahdesta (2) varsinaisesta jäsenestä jompikumpi yhdessä puheenjohtajan tai sihteerin kanssa.

16 § Luottamusmiehet tai luottamusedustajat

1. Luottamusmiesten tai luottamusedustajien toimikausi on vähintään kaksi (2) vuotta ja valinnat suoritetaan parittomina vuosina, ellei yhdistyksen kokous toisin päättä tai ellei sopimuksella ole muuta sovittu. Toimikausi voi olla enintään neljä (4) vuotta.
2. Luottamusmiesten, pääluottamusmiesten tai luottamusedustajien vaalissa vaalikelpoisuus määräytyy kulloinkin voimassa olevan asianomaisen alan virka- tai työehtosopimuksen luottamusmiehiä koskevien määräysten mukaisesti. Luottamusmiehen tai luottamusedustajan henkilön valintaan voivat osallistua ne jäsenet, joita valittava luottamusmies edustaa.
3. Luottamusmies tai luottamusedustaja voidaan erottaa toimikautensa aikana vain perustellusta syystä. Erottamisesta päättää yhdistyksen kokous tai milloin luottamusmies tai luottamusedustaja edustaa useampia yhdistyksiä erottaminen suoritetaan vastaavalla tavalla kuin valintakin. Erottamisasian käsittely on mainittava kokouskutsussa. Erottuspäätös edellyttää vähintään kaksi kolmasosaa (2/3) enemmistöä. Äänioikeutettuja ovat ne jäsenet, joita luottamusmies edustaa. Käsiteltäessä pääluottamusmiehen erottamista on asiasta pyydettävä ennen asian päättämistä liiton hallituksen lausunto.
4. Luottamusmiesten, pääluottamusmiesten tai luottamusedustajien valinnassa noudatetaan liiton hallituksen hyväksymää valintaohjesääntöä.
5. Mahdolliset valintaa koskevat erimielisyydet ratkaisee liiton hallitus.

17 § Muita määräyksiä

1. Yhdistyksen jäsenrekisteriä ylläpitää Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry.
2. Jos jäsen huomaa kärsineensä vääryyttä yhdistyksen tai sen hallituksen taholta, on hän oikeutettu tekemään tästä kirjallisen ilmoituksen liiton hallitukselle. Ilmoitus on tehtävä viimeistään 30 päivän kuluessa siitä, kun ko.asia on tullut jäsenen tietoon.
3. Yhdistyksen ja liiton hallituksen väliset erimielisyydet ratkaisee liiton edustajisto.
4. Niissä kohdin, joista näissä säännöissä ei ole määräyksiä, noudatetaan liiton sääntöjä, liiton hallituksen antamia ohjeita ja yhdistyslakia.

18 § Sääntöjen muuttaminen ja yhdistyksen purkaminen

1. Näihin sääntöihin tehtäville muutoksille on saatava liiton edustajiston hyväksyminen. Mikäli muutos kuitenkin koskee yhdistyksen nimeä, kotipaikkaa tai tarkoitusta ja niiden mahdollisesti aiheuttamia muutoksia säännöissä, voidaan ne suorittaa liiton hallituksen hyväksymisellä.
2. Jos ehdotus yhdistyksen purkamisesta tehdään yhdistyksen hallitukselle tai yhdistyksen kokouksessa, yhdistyksen hallituksen on heti annettava tieto siitä liiton hallitukselle. Sen jälkeen on asiaa käsiteltävä kahdessa seuraavassa vähintään kahden (2) viikon väliajoin pidettävässä yhdistyksen kokouksessa. Päätös yhdistyksen purkamisesta pannaan täytäntöön ainoastaan silloin, kun sitä koskeva päätös on tehty vähintään kolme neljäsosaa ($\frac{3}{4}$) enemmistöllä annetuista äänistä molemmissa kokouksissa.
3. Jos yhdistys on päätetty purkaa tai se lakkautetaan, luovutetaan sen varat ja omaisuus sekä asiakirjat talletettavaksi liitolle. Yhdistyksen purkaututtua sen hallituksen jäsenet ovat vastuussa yhdistyksen varoista, omaisuudesta ja asiakirjoista, kunnes ne on luovutettu liitolle ja se on hyväksynyt yhdistyksen tiliselvityksen.
4. Mikäli jäsenyhdistys puretaan ja jäsenet siirtyvät liiton toiseen jäsenyhdistykseen, siirtyvät varat ja omaisuus tälle uudelle jäsenyhdistyk-

selle. Jos jäsenet siirtyvät useampaan yhdistykseen myös varat ja omaisuus voidaan jakaa useampaan yhdistykseen.

19 § Yhdistyksen eroaminen liitosta

Yhdistyksen, joka haluaa erota liitosta, on meneteltävä yhdistyslain mukaisesti. Eroamispäätös tulee tehdä kahdessa (2) vähintään kuukauden väliajoin pidettävässä yhdistyksen kokouksessa. Eroamispäätös voidaan tehdä vain, jos molemmissa kokouksissa vähintään kolme neljäsosaa ($\frac{3}{4}$) annetuista äänistä sitä kannattaa. Yhdistys on vapaa jäsenyydestä kuuden (6) kuukauden kuluttua eroamisilmoituksen tekemisestä lukien, jolloin sen oikeudet ja velvollisuudet liitossa päättyvät. Yhdistyksen on suoritettava liitolle tulevat erääntyneet maksut ja muut jäsenvelvoitteensa.

20 § Yhdistyksen eroaminen yhteisjärjestöstä

Yhdistyksen, joka haluaa erota yhteisjärjestöstä, tulee tehdä tästä päätös kahdessa (2) vähintään kuukauden väliajoin pidettävässä kokouksessa. Eroamispäätös voidaan tehdä vain, jos molemmissa kokouksissa vähintään kolme neljäsosaa ($\frac{3}{4}$) annetuista äänistä sitä kannattaa. Yhdistys on vapaa jäsenyydestä kuuden (6) kuukauden kuluttua yhteisjärjestölle tehdystä eroamisilmoituksesta lukien, jolloin sen oikeudet ja velvollisuudet yhteisjärjestöön päättyvät. Yhdistyksen on suoritettava yhteisjärjestölle tulevat erääntyneet maksut ja muut jäsenvelvoitteensa.

21 §

1. Aikaisempien sääntöjen mukaan saavutetut jäsenoikeudet säilyvät.

JULKISTEN JA HYVINVOINTIALOJEN LIITTO

Yhdistyslaki 503/1989

1 LUKU YLEISIÄ SÄÄNNÖKSIÄ

1 § Soveltamisala

Yhdistyksen saa perustaa aatteellisen tarkoituksen yhteistä toteuttamista varten. Tarkoitus ei saa olla lain tai hyvien tapojen vastainen.

Yhdistykseen sovelletaan tätä lakia.

2 § Soveltamisalan rajoitukset

Tämä laki ei koske yhteisöä, jonka tarkoituksena on voiton tai muun välittömän taloudellisen edun hankkiminen siihen osalliselle taikka jonka tarkoitus tai toiminnan laatu muuten on pääasiassa taloudellinen.

Yhteisöön, joka on lailla tai asetuksella järjestetty erityistä tarkoitusta varten, tätä lakia sovelletaan vain sikäli kuin niin on erikseen säädetty.

Uskonnollisista yhdyskunnista on voimassa, mitä niistä on erikseen säädetty.

3 § Kielletyt yhdistykset

Yhdistys, joka on katsottava jäseniltä vaadittavan kuuliaisuuden ja joukko-muodostelmiin tai ryhmytyksiin jakautumisen perusteella taikka aseellisen varustautumisen vuoksi kokonaan tai osittain sotilaalliseen tapaan järjestetyksi, on kielletty.

4 § (27.6.2025/573) Luvanvaraiset yhdistykset

Yhdistystä, jonka toimintaan kuuluu harjoittaminen ampuma-aseiden käyttöön ja joka ei ole yksinomaan metsästystä varten, ei saa perustaa ilman Lupa- ja valvontaviraston lupaa. Ahvenanmaan maakunnassa lupaviranomainen on kuitenkin Ahvenanmaan valtionvirasto.

L:lla 573/2025 muutettu 4 § tulee voimaan 1.1.2026. Aiempi sanamuoto kuuluu:

4 § (22.12.2009/1398) Luvanvaraiset yhdistykset

Yhdistystä, jonka toimintaan kuuluu harjoittaminen ampuma-aseiden käyttöön ja joka ei ole yksinomaan metsästystä varten, ei saa perustaa ilman aluehallintoviraston lupaa.

5 § Taloudellinen toiminta

Yhdistys saa harjoittaa vain sellaista elinkeinoa tai ansiotoimintaa, josta on määrätty sen säännöissä tai joka muutoin välittömästi liittyy sen tarkoituksen toteuttamiseen taikka jota on pidettävä taloudellisesti vähäarvoisena.

6 § Rekisteröinnin oikeusvaikutukset

Yhdistys voi hankkia oikeuksia ja tehdä sitoumuksia sekä olla asianosaisena tuomioistuimessa ja muun viranomaisen luona, jos se on rekisteröity siten kuin tässä laissa säädetään.

Rekisteröidyn yhdistyksen jäsenet eivät vastaa henkilökohtaisesti yhdistyksen velvoitteista.

2 LUKU YHDISTYKSEN PERUSTAMINEN

7 § Perustamiskirja

Yhdistyksen perustamisesta on tehtävä perustamiskirja, johon on liitettävä yhdistykselle laaditut säännöt. Perustamiskirja on päivättävä ja vähintään kolmen yhdistyksen jäseneksi liittyvän allekirjoitettava. Perustajana olevan luonnollisen henkilön tulee olla 15 vuotta täyttänyt.

8 § Säännöt

Yhdistyksen säännöissä on mainittava:

1. yhdistyksen nimi;
2. yhdistyksen kotipaikkana oleva Suomen kunta;
3. yhdistyksen tarkoitus ja toimintamuodot;
4. jäsenen velvollisuudesta suorittaa yhdistykselle jäsenmaksuja ja muita maksuja;
5. yhdistyksen hallituksen jäsenten ja yhdistyksen tilintarkastajien sekä toiminnantarkastajien lukumäärä tai vähimmäis- ja enimmäismäärä sekä toimikausi; (16.7.2010/678)
6. yhdistyksen tilikausi;
7. milloin yhdistyksen hallitus ja tilintarkastajat sekä toiminnantarkastajat valitaan, tilinpäätös vahvistetaan ja vastuuvapaudesta päätetään; (16.7.2010/678)
8. miten ja missä ajassa yhdistyksen kokous on kutsuttava koolle; sekä
9. miten yhdistyksen varat on käytettävä, jos yhdistys purkautuu tai lakautetaan.

9 § Kaksikielisyys, yhdistyksen nimi

Yhdistyksen säännöissä voidaan määrätä, että yhdistys on sekä suomen- että ruotsinkielinen. Tällainen yhdistys voidaan 51 §:ssä säädetyin edellytyksin merkitä rekisteriin kaksikielisenä.

Sen lisäksi, mitä 1 momentista seuraa, kaikkien yhdistysten säännöissä voidaan määrätä, että yhdistyksellä on suomenkielinen, ruotsinkielinen ja saamenkielinen nimi taikka nimi kahdella mainituista kielistä, jolloin mitä tahansa asianomaisista nimistä voidaan käyttää yhdistyksen nimenä.

3 LUKU JÄSENYYS

10 § Jäsenet

Yhdistyksen jäsenenä voi olla yksityinen henkilö, yhteisö ja säätiö.

Jos yhdistyksen varsinaisena tarkoituksena on vaikuttaa valtiollisiin asioihin, saavat yhdistyksen jäsenenä olla vain Suomen kansalaiset ja sellaiset ulkomaalaiset, joilla on kotipaikka Suomessa, sekä sellaiset yhdistykset, joissa tai joihin suoraan tai välillisesti kuuluvissa yhdistyksissä on jäsenenä vain edellä mainittuja henkilöitä. (29.12.1989/1331)

3 momentti on kumottu L:lla 30.12.1992/1614.

11 § (8.5.2020/336) Jäsenluettelo

Yhdistyksen jäsenistä on pidettävä luetteloa. Luetteloon on merkittävä kunkin jäsenen täydellinen nimi ja kotipaikka.

Yhdistyksen jäsenelle on pyydettyessä varattava tilaisuus tutustua 1 momentissa mainittuihin tietoihin. Jäsenellä, joka osoittaa etunsa yhdistyksen jäsenenä sitä vaativan, on oikeus nähdä myös muu luetteloon merkitty tieto. Jäsenluettelossa olevien tietojen luovuttamiseen sovelletaan muutoin, mitä luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus) ja tietosuojalaissa (1050/2018) säädetään.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun luettelon sisältämien henkilötietojen rekisterinpitäjä on yhdistys. Rekisterinpitäjälle kuuluvista tehtävien hoitamisesta vastaa rekisteröidyn yhdistyksen hallitus tai, jos yhdistys on rekisteröimätön, yhdistyksen tai sen hallituksen puheenjohtaja tai muu sen asioita hoitava.

12 § (3.2.2023/135) Jäseneksi liittyminen

Sen, joka tahtoo liittyä yhdistyksen jäseneksi, on ilmoitettava aikomuksestaan yhdistykselle. Jäseneksi hyväksymisestä päättää hallitus, jollei säännöissä ole toisin määrätty. Säännöissä voidaan myös määrätä, että hallitus päättää jäsenten hyväksymismenettelystä ja hyväksymisen edellytyksistä.

13 § (3.2.2023/135) Yhdistyksestä eroaminen

Jäsenellä on oikeus milloin tahansa erota yhdistyksestä ilmoittamalla siitä kirjallisesti yhdistyksen hallitukselle tai sen puheenjohtajalle. Hallitus voi päättää, että ilmoituksen voi tehdä myös muuten todisteellisesti ja että myös muu hallituksen nimeämä voi ottaa vastaan ilmoituksen, jollei säännöissä määrätä toisin. Jäsen voi myös erota ilmoittamalla siitä yhdistyksen kokouksessa pöytäkirjaan merkittäväksi. Säännöissä voidaan määrätä, että eroaminen tulee voimaan vasta määrätyn ajan kuluttua eroamisilmoituksen tekemisestä. Aikaa ei saa määrätä yhtä vuotta pitemmäksi.

14 § Yhdistyksestä erottaminen

Yhdistys voi erottaa jäsenen säännöissä mainitulla erottamisperusteella. Yhdistyksellä on kuitenkin aina oikeus erottamiseen, jos jäsen:

1. on jättänyt täyttämättä ne velvoitukset, joihin hän on yhdistykseen liittymällä sitoutunut;
2. on menettelyllään yhdistyksessä tai sen ulkopuolella huomattavasti vahingoittanut yhdistystä; tai
3. ei enää täytä laissa tai yhdistyksen säännöissä mainittuja jäsenyyden ehtoja.

15 § Erottamismenettely

Jäsenen erottamisesta päättää yhdistys kokouksessaan, jollei säännöissä ole toisin määrätty. Päätöksessä on mainittava erottamisen syy. Jäsen ei ole yhdistyksen kokouksessa esteellinen äänestämään itseään koskevasta erottamisasiasta.

Ennen päätöksen tekemistä asianomaiselle jäsenelle on varattava tilaisuus selityksen antamiseen asiassa paitsi milloin erottamisen syynä on jäsenmaksun maksamatta jättäminen.

Jos erottamisesta sääntöjen mukaan päättää hallitus, voidaan säännöissä määrätä, että jäsenellä on oikeus saattaa erottaminen säännöissä määrättyssä ajassa yhdistyksen kokouksen ratkaistavaksi.

Säännöissä voidaan määrätä, että yhdistys voi katsoa jäsenen eronneeksi yhdistyksestä, jos jäsen on jättänyt jäsenmaksunsa säännöissä määrätyn ajan maksamatta.

4 LUKU PÄÄTÖSVALTA

16 § Päätösvalan käyttäjät

Päätösvalta yhdistyksessä kuuluu sen jäsenille. Säännöissä voidaan kuitenkin jäljempänä säädetyllä tavalla määrätä, että päätösvaltaa käyttävät:

1. yhdistyksen valtuutetut;
2. yhdistyksessä sekä siihen suoraan tai välillisesti kuuluvissa yhdistyksissä jäseninä olevat yksityiset henkilöt liittoäänestyksessä.

17 § (8.7.2022/663)cJäsenten päätösvalta

Jäsenet käyttävät päätösvaltaansa yhdistyksen kokouksessa.

Hallitus tai yhdistyksen kokous voi päättää, että 1 momentissa tarkoitettuun yhdistyksen kokoukseen saa osallistua myös siten, että jäsen voi käyttää täysimääräisesti päätösvaltaansa tietoliikenneyhteyden ja muun teknisen apuvälineen avulla kokouksen aikana, jollei säännöissä rajoiteta tai kielletä tällaisen kokouksen järjestämistä.

Hallitus tai yhdistyksen kokous voi päättää myös, että yhdistyksen kokous järjestetään ilman kokouspaikkaa siten, että jäsenet käyttävät 1 momentissa tarkoitettua päätösvaltaansa ajantasaisesti tietoliikenneyhteyden ja tek-

nisen apuvälineen avulla kokouksen aikana. Edellytyksenä on, että sääntöjen mukaan yhdistyksen kokous on järjestettävä tai voidaan järjestää näin.

Hallitus tai yhdistyksen kokous voi päättää, että yhdistyksen kokoukseen saa osallistua 1–3 momentissa säädetyn lisäksi postin taikka tietoliikenneyhteyden ja teknisen apuvälineen avulla ennen yhdistyksen kokousta tai kokouksen aikana, jollei säännöissä rajoiteta tai kielletä tällaisen osallistumiskeinon tarjoamista. Hallitus tai yhdistyksen kokous voi päättää, että tässä momentissa tarkoitettulla tavalla voi käyttää vain osaa jäsenen oikeuksista ja että oikeutta voi käyttää vain sen päättämällä tavalla, jollei säännöissä toisin määrätä. Jos yhdistyksen varsinaisena tarkoituksena on valtiollisiin asioihin vaikuttaminen, tällainen osallistumisoikeus voi olla vain kokouksen aikana.

Lisäedellytyksenä 2 ja 3 momentissa tarkoitetun kokouksen ja 4 momentissa tarkoitetun osallistumismahdollisuuden järjestämiselle on, että osallistumisoikeus ja ääntenlaskennan oikeellisuus voidaan selvittää 1 momentissa tarkoitetussa yhdistyksen kokouksessa noudatettaviin menettelyihin verrattavalla tavalla. Kokoukseen osallistuvina pidetään vain niitä, jotka ovat käyttäneet äänioikeuttaan ennen kokousta tai voivat käyttää äänioikeuttaan kokouksen aikana.

Säännöissä voidaan määrätä, että jäsenet käyttävät säännöissä erikseen mainituissa asioissa päätösvaltaansa ilman kokousta erillisissä äänestystilaisuuksissa, postitse taikka tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla. Määräys voi kuitenkin koskea 23 §:n 1 momentissa mainituista asioista vain hallituksen tai sen jäsenen valintaa. (3.2.2023/135)

Jäsenet voivat yksimielisinä päättää siitä, että päätös yhdistyksen kokoukselle kuuluvasta asiasta tehdään kokousta pitämättä. Päätös on tehtävä kirjallisesti, päivättävä ja kunkin yhdistyksen jäsenen on varmennettava se. Kirjalliseen päätökseen sovelletaan muuten, mitä yhdistyksen kokouksen pöytäkirjasta säädetään.

18 § Valtuutettujen päätösvalta

Jos päätösvaltaa annetaan valtuutetuille, säännöissä on mainittava valtuutettujen lukumäärä tai sen määräytymistapa sekä toimikausi, valitsemista pa ja tehtävät.

Säännöissä voidaan myös määrätä, että valtuutettujen paikat tai osa niistä on jaettava yhdistyksen jäsenten tai näiden muodostamien ryhmien kesken säännöissä mainituilla perusteilla. Tällöin voidaan myös määrätä, että valtuutetut on valittava asianomaisten jäsenten tai ryhmien asettamista ehdokkaista. Jos joku on laiminlyönyt ehdokkaitten asettamisen, voidaan valtuutetut valita muiden asettamista ehdokkaista.

Valtuutetut käyttävät päätösvaltaansa kokouksessa.

19 § (3.2.2023/135) Liittoäänestys

Päätösvaltaa voidaan säännöissä määrätä käytettäväksi liittoäänestyksessä sellaisessa yhdistyksessä, jonka jäseninä sääntöjen mukaan on vain yhdistyksiä taikka yhdistyksiä ja yksityisiä henkilöitä. Säännöissä on mainittava, missä asioissa tai millä edellytyksillä päätösvaltaa käytetään liittoäänestyksessä. Liittoäänestys ei voi koskea 23 §:n 1 momentissa mainittua asiaa, lukuun ottamatta momentin 4 kohdassa tarkoitettua hallituksen tai sen jäsenen valintaa.

Liittoäänestys toimitetaan ilman kokousta erillisissä äänestystilaisuuksissa, postitse taikka tietoliikenneyhteyden ja teknisen apuvälineen avulla.

5 LUKU PÄÄTÖKSENTEKO

20 § (22.12.2009/1398) Yhdistyksen kokous

Yhdistyksen kokous on pidettävä säännöissä määrättyinä aikana. Jos sitä ei ole kutsuttu koolle, on jokaisella yhdistyksen jäsenellä oikeus vaatia kokouksen pitämistä.

Yhdistyksen ylimääräinen kokous on pidettävä, kun yhdistyksen kokous niin päättää tai hallitus katsoo siihen olevan aihetta taikka vähintään yksi kymmenesosa yhdistyksen äänioikeutetuista jäsenistä sitä ilmoittamansa asian käsittelyä varten vaatii. Jos yhdistyksen jäseninä sääntöjen mukaan voi olla vain yhdistyksiä tai yhdistyksiä ja yksityisiä henkilöitä, voidaan säännöissä määrätä, että vähemmistö, joka voi vaatia ylimääräisen kokouksen pitämistä,

tä, on pienempi tai suurempi kuin yksi kymmenesosa. Muun yhdistyksen säännöissä voidaan määrätä vain pienemmästä vähemmistöstä.

Vaatimus kokouksen pitämisestä on esitettävä kirjallisesti yhdistyksen hallitukselle. Hallituksen on viipymättä vaatimuksen saatuaan kutsuttava kokous koolle. Jollei kokousta ole kutsuttu koolle tai vaatimusta ole voitu esittää hallitukselle, Lupa- ja valvontaviraston tulee kokouksen pitämistä vaatineen jäsenen hakemuksesta oikeuttaa hakija kutsumaan kokous koolle yhdistyksen kustannuksella tai velvoittaa hallitus siihen sakon uhallla. Jos yhdistyksen kotipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa, hakijan oikeuttaa tai hallituksen velvoittaa kuitenkin Ahvenanmaan valtionvirasto. (27.6.2025/573)

L:lla 573/2025 muutettu 3 momentti tulee voimaan 1.1.2026. Aiempi sanamuoto kuuluu:

Vaatimus kokouksen pitämisestä on esitettävä kirjallisesti yhdistyksen hallitukselle. Hallituksen on viipymättä vaatimuksen saatuaan kutsuttava kokous koolle. Jollei kokousta ole kutsuttu koolle tai vaatimusta ole voitu esittää hallitukselle, aluehallintoviraston tulee kokouksen pitämistä vaatineen jäsenen hakemuksesta oikeuttaa hakija kutsumaan kokous koolle yhdistyksen kustannuksella tai velvoittaa hallitus siihen sakon uhallla.

21 § Valtuutettujen kokous

Mitä tässä laissa säädetään yhdistyksen kokouksesta, koskee soveltuvin osin myös valtuutettujen kokousta. Valtuutettujen ylimääräinen kokous on kuitenkin pidettävä vain, kun valtuutetut niin päättävät tai hallitus katsoo siihen olevan aihetta taikka 20 §:n 2 momentissa mainittu määrä valtuutettuja sitä ilmoittamansa asian käsittelyä varten vaatii.

22 § (27.6.2025/573) Muun päätöksenteon järjestäminen

Jos säännöissä mainittu asia on yhdistyksessä päätettävä määrättyä aikana 17 §:n 6 momentissa tai 19 §:ssä tarkoitetulla tavalla eikä näin ole menetelty, on yhdistyksen jäsenellä oikeus kirjallisesti vaatia hallitukselta tällaisen päätöksenteon järjestämistä. Jollei hallitus vaatimuksesta huolimatta ole järjestänyt päätöksentekoa tai jollei vaatimusta ole voitu esittää

hallitukselle, Lupa- ja valvontaviraston tulee päätöksenteon järjestämistä vaatineen jäsenen hakemuksesta oikeuttaa hakija järjestämään äänestystilaisuus, postiäänestys tai äänestys teknisen apuvälineen avulla yhdistyksen kustannuksella taikka velvoittaa hallitus siihen sakon uhalla. Jos yhdistyksen kotipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa, hakijan oikeuttaa tai hallituksen velvoittaa kuitenkin Ahvenanmaan valtionvirasto.

L:lla 573/2025 muutettu 22 § tulee voimaan 1.1.2026. Aiempi sanamuoto kuuluu:

22 § (3.2.2023/135) Muun päätöksenteon järjestäminen

Jos säännöissä mainittu asia on yhdistyksessä päätettävä määrättyä aikana 17 §:n 6 momentissa tai 19 §:ssä tarkoitetulla tavalla eikä näin ole menetelty, on yhdistyksen jäsenellä oikeus kirjallisesti vaatia hallitukselta tällaisen päätöksenteon järjestämistä. Jollei hallitus vaatimuksesta huolimatta ole järjestänyt päätöksentekoa tai jollei vaatimusta ole voitu esittää hallitukselle, aluehallintoviraston tulee päätöksenteon järjestämistä vaatineen jäsenen hakemuksesta oikeuttaa hakija järjestämään äänestystilaisuus, postiäänestys tai äänestys teknisen apuvälineen avulla yhdistyksen kustannuksella taikka velvoittaa hallitus siihen sakon uhalla.

23 § Kokouksessa päätettävät asiat

Yhdistyksen tai, jos säännöissä on niin määrätty, valtuutettujen kokouksessa on päätettävä:

1. yhdistyksen sääntöjen muuttamisesta;
2. kiinteistön luovuttamisesta tai kiinnittämisestä taikka yhdistyksen toiminnan kannalta huomattavan muun omaisuuden luovuttamisesta;
3. 30 §:ssä tarkoitetusta äänestys- ja vaalijärjestyksestä;
4. hallituksen tai sen jäsenen taikka tilintarkastajan tai toiminnantarkastajan valitsemisesta tai erottamisesta;
5. tilinpäätöksen tai vuosilaskelman vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä; sekä

6. yhdistyksen purkamisesta.

(3.2.2023/135)

Säännöissä voidaan määrätä, että hallitus voi päättää yhdistyksen omaisuuden myymisestä, vaihtamisesta ja kiinnittämisestä.

24 § (16.7.2010/678) Kokouskutsu

Yhdistyksen kokous on kutsuttava koolle siten kuin säännöissä on määrätty. Kokouskutsussa on mainittava kokouksen aika ja paikka ja mahdollinen ennakkoilmoittautumisvelvollisuus. (8.7.2022/663)

Jos kokoukseen voidaan osallistua myös postitse taikka tietoliikenneyhteyden ja teknisen apuvälineen avulla, tästä on mainittava kokouskutsussa. Kokouskutsussa on lisäksi mainittava tällaisen osallistumisen edellytyksistä, osallistumisen teknisestä toteutuksesta, siihen liittyvistä jäsenen puhevallan käyttämisen mahdollisista rajoituksista sekä siinä noudatettavasta menettelystä. (8.7.2022/663)

Päätöstä 23 §:ssä mainitussa ja muussa siihen verrattavassa asiassa ei kokouksessa saa tehdä, ellei asiaa ole mainittu kokouskutsussa.

25 § Jäsenen äänioikeus

Jollei säännöissä ole toisin määrätty, jokaisella 15 vuotta täyttäneellä jäsenellä on äänioikeus ja jokaisella äänioikeutetulla yksi ääni. Yksityinen henkilö ei voi käyttää äänioikeuttaan asiamiehen välityksellä, ellei säännöissä ole niin määrätty.

Säännöissä voidaan määrätä, että määrätyn ajan jäsenmaksunsa maksamisen laiminlyönyt ei saa käyttää äänioikeuttaan. Säännöissä voidaan määrätä, että yhdistyksen kokoukseen osallistumisen edellytyksenä on ilmoittautuminen kokoukseen etukäteen yhdistykselle viimeistään kokouskutsussa mainittuna päivänä. Tällöin kokouskutsuaika lasketaan viimeisestä ilmoittautumispäivästä. Jäsenellä on oikeus osallistua yhdistyksen kokoukseen vain 17 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla tietoliikenneyhteyden ja teknisen apuvälineen avulla, jos hän on ilmoittanut osallistuvansa näin ja

kutsussa on mainittu tällaisen yhdistykselle ilmoitettavan osallistumistavan sitovuudesta. (8.7.2022/663)

26 § Esteellisyys yhdistyksen kokouksessa

Jäsen ei saa yhdistyksen kokouksessa äänestää eikä tehdä päätösehdotuksia päätettäessä hänen ja yhdistyksen välisestä sopimuksesta tai muusta asiasta, jossa hänen yksityinen etunsa on ristiriidassa yhdistyksen edun kanssa.

Hallituksen jäsen tai muu, jolle on uskottu yhdistyksen hallintoon kuuluva tehtävä, ei saa äänestää päätettäessä tilintarkastajan tai toiminnantarkastajan valitsemisesta tai erottamisesta, tilinpäätöksen vahvistamisesta taikka vastuuvapauden myöntämisestä, kun asia koskee hallintoa, josta hän on vastuussa. (16.7.2010/678)

Mitä 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen henkilöiden esteellisyydestä on säädetty, koskee myös heidän asiamiestään tai edustajaansa.

27 § Päätöksentekojärjestys

Yhdistyksen päätökseksi tulee, jollei säännöissä ole toisin määrätty:

1. se mielipide, jota on kannattanut yli puolet äänestyksessä annetuista äänistä;
2. äänten mennessä tasan se mielipide, jota kokouksen puheenjohtaja ilmoittaa kannattavansa, tai, jos päätös tehdään ilman kokousta erillisissä äänestystilaisuuksissa, postitse taikka tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla, arvalla ratkaistava tulos; sekä (16.7.2010/678)
3. sääntöjen muuttamista, yhdistyksen purkamista tai yhdistyksen omaisuuden pääosan luovuttamista koskevassa asiassa se mielipide, jota on kannattanut vähintään kolme neljäsosaa äänestyksessä annetuista äänistä.

Päätös sääntöjen muuttamisesta 17 §:n 2, 4 tai 6 momentissa tai 19 §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla taikka siten, että enemmistövaalitapa korvataan suhteellisella vaalitavalla, on kuitenkin pätevä, jos päätöstä on

kannattanut yli puolet äänestyksessä annetuista äänistä ja se muutoin on tehty siten kuin sääntöjen muuttamisesta säädetään tai määrätään. Mitä tässä momentissa säädetään, ei sovelleta sääntömääräykseen, jonka perusteella hallitus tai sen jäsen voidaan valita jäsen- tai liittoäänestyksellä. (3.2.2023/135)

Sen estämättä mitä jäljempänä säädetään päätöksen mitättömyydestä, on päätös sääntöjen muuttamisesta, joka koskee vaalin toimittamista, jäsenen äänimäärää, toimielimen kokoonpanoa taikka jäsenen maksuvelvollisuutta, pätevä, vaikka muutos johtaisi jäsenelle säännöissä taatun erityisen edun tai jäsenten yhdenvertaisuuden loukkaamiseen, jos päätös on tehty siten kuin 1 momentin 3 kohdassa tai 2 momentissa tarkoitetussa tapauksessa sanotussa momentissa on säädetty.

Jos yhdistys sääntöjensä mukaan kuuluu toiseen yhdistykseen, voidaan säännöissä määrätä, että niiden muuttamiseen vaaditaan myös sen yhdistyksen hyväksyminen, johon yhdistys suoraan tai välillisesti kuuluu.

28 § (16.7.2010/678) Vaalit

Kokouksessa toimitettavassa vaalissa noudatetaan enemmistövaalitapaa, jollei henkilövalinta tapahdu yksimielisesti tai jollei säännöissä ole toisin määrätty. Ilman kokousta erillisissä äänestystilaisuuksissa, postitse taikka tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla toimitettavassa vaalissa noudatetaan suhteellista vaalitapaa, jollei säännöissä ole toisin määrätty. Kaikille päätösvalan käyttöön oikeutetuille on turvattava oikeus osallistua ehdokkaiden asettamiseen vaalia varten.

29 § Vaalien toimittaminen

Enemmistövaalitapaa käytettäessä tulevat valituiksi eniten ääniä saaneet, jollei säännöissä ole vaadittavasta enemmistöstä muuta määrätty.

Jos vaali lain tai sääntöjen mukaan on toimitettava suhteellisena vaalina, säännöissä on määrättävä, miten vaali tällöin toimitetaan.

Suhteellinen vaali voidaan säännöissä määrätä toimitettavaksi:

1. ehdokaslistoja käyttäen siten, että kukin ääni annetaan ehdokaslistalle kokonaisuudessaan, jolloin kullakin ehdokaslistalla ensimmäisenä oleva saa vertausluvukseen ehdokaslistan saaman koko äänimäärän, toisena oleva puolet äänimäärästä, kolmantena oleva yhden kolmasosan äänimäärästä ja niin edelleen ja valituiksi tulevat määräytyvät ehdokkaiden vertauslukujen mukaisessa järjestyksessä;
2. ehdokaslistoja käyttäen, mutta siten, että kukin ääni annetaan jollekin ehdokaslistassa olevalle ehdokkaalle, jolloin kullakin ehdokaslistalla ääniä eniten saanut saa vertausluvukseen ehdokaslistan saaman koko äänimäärän, toisena oleva puolet äänimäärästä, kolmantena oleva yhden kolmasosan äänimäärästä ja niin edelleen ja valituiksi tulevat määräytyvät ehdokkaiden vertauslukujen mukaisessa järjestyksessä;
3. ehdokaslistoja käyttämättä siten, että vaalissa jokainen annettu ääni jaetaan vaalilippuun merkittyjen ehdokkaiden kesken ensimmäisenä olevan ehdokkaan saadessa yhden äänen, toisena olevan puoli ääntä, kolmantena olevan yhden kolmasosan ääntä ja niin edelleen ja valituiksi tulevat määräytyvät ehdokkaiden saamien äänien mukaisessa järjestyksessä; sekä
4. muulla säännöissä määrätyllä tavalla.

Suhteellinen vaali toimitetaan salaisena äänestyksenä. Säännöissä voidaan määrätä suhteellisen vaalin toimittamisesta avoimella äänestyksellä. Tasatulos vaalissa ratkaistaan arvalla. (8.7.2022/663)

30 § (8.7.2022/663) Äänestys- ja vaalijärjestys

Jos yhdistyksen päätösvaltaa käytetään 17 §:n 6 momentissa tai 19 §:ssä tarkoitetulla tavalla, yhdistyksen on hyväksyttävä tätä varten äänestys- ja vaalijärjestys, johon on otettava tarvittavat äänestystä ja vaalia koskevat tämän lain säännöksiä ja yhdistyksen sääntöjä täydentävät määräykset.

31 § Pöytäkirjan laatiminen

Kokouksen puheenjohtajan on huolehdittava siitä, että kokouksessa tehdyistä päätöksistä laaditaan pöytäkirja. Pöytäkirja on kokouksen puheen-

johtajan allekirjoitettava sekä vähintään kahden kokouksessa sitä varten valitun henkilön tarkastettava tai yhdistyksen itsensä hyväksyttävä.

Jos päätösvaltaa on käytetty ilman kokousta erillisissä äänestystilaisuuksissa, postitse taikka tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla, yhdistyksen hallituksen on huolehdittava siitä, että menettelystä päätöksenteossa, äänen laskennasta ja sen tuloksesta sekä tehdystä päätöksestä laaditaan päiväty ja hallituksen puheenjohtajan allekirjoittama pöytäkirja. (16.7.2010/678)

Yhdistyksen jäsenellä on oikeus pyynnöstä saada 1 ja 2 momentissa tarkoitettut pöytäkirjat nähtäväkseen.

32 § Päätöksen moitteenvaraisuus

Yhdistyksen jäsen, hallitus ja hallituksen jäsen saavat moittia yhdistyksen päätöstä yhdistystä vastaan ajettavalla kanteella, jos päätös ei ole syntynyt asianmukaisessa järjestyksessä ja virhe on voinut vaikuttaa päätöksen sisältöön tai muuten yhdistyksen jäsenen oikeuteen taikka päätös on muuten tämän lain tai yhdistyksen sääntöjen vastainen. Oikeutta moitekanteen nostamiseen ei ole sillä, joka on kokouksessa myötävaikuttanut päätöksen tekemiseen. (29.6.2016/497)

Kanne on pantava vireille kolmen kuukauden kuluessa päätöksen tekemisestä tai, jos päätös on tehty ilman kokousta erillisissä äänestystilaisuuksissa, postitse taikka tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla, kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun päätöstä koskeva pöytäkirja on päiväty. Jollei kannetta nosteta määräajassa, päätöstä on pidettävä päteväenä. (16.7.2010/678)

Jos yhdistyksen hallitus on nostanut kanteen, yhdistyksen kokous on viipymättä kutsuttava koolle valitsemaan edustaja vastaamaan yhdistyksen puolesta.

33 § Päätöksen mitättömyys

Päätös on moitekanteesta riippumatta mitätön, jos se loukkaa sivullisen oikeutta.

Mitätön on myös päätös, joka vähentää yhdistyksen jäsenellä sääntöjen mukaan olevaa erityistä etua yhdistyksessä taikka sisällöltään tai päätöksentekotavaltaan olennaisesti loukkaa jäsenen yhdenvertaisuutta, jollei 27 §:n 3 momentista muuta johdu.

Yhdistyksen jäsen, hallitus tai hallituksen jäsen sekä se, joka katsoo päätöksen loukkaavan oikeuttaan, voi nostaa kanteen yhdistystä vastaan sen vahvistamiseksi, että yhdistyksen päätös on mitätön.

34 § Täytäntöönpanokielto

Kun kanne yhdistystä vastaan on pantu vireille, tuomioistuin voi kieltää yhdistyksen päätöksen täytäntöönpanon tai määrätä sen keskeytettäväksi. Tällainen kielto tai määräys voidaan myös peruuttaa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun tuomioistuimen päätökseen ei saa erikseen hakea muutosta.

6 LUKU YHDISTYKSEN HALLINTO

35 § (16.7.2010/678) Hallitus

Yhdistyksellä on oltava hallitus, johon kuuluu vähintään kolme jäsentä. Hallituksen on lain ja sääntöjen sekä yhdistyksen päätösten mukaan huolellisesti hoidettava yhdistyksen asioita. Hallituksen on huolehdittava siitä, että yhdistyksen kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty. Hallitus edustaa yhdistystä.

Hallituksella on oltava puheenjohtaja. Puheenjohtaja ei saa olla vajaavaltainen. Hallituksen muiden jäsenten on oltava 15 vuotta täyttäneitä. Konkurssissa oleva ei voi olla hallituksen jäsenenä.

Hallituksen puheenjohtajalla on oltava asuinpaikka Suomessa, jollei Patentti- ja rekisterihallitus myönnä lupaa poiketa tästä.

Hallitus voi päättämänsä menettelyn mukaisesti tehdä päätöksiä kokousta pitämättä, jollei säännöissä määrätä toisin. Jos päätös tehdään pitämät-

tä kokousta, se on kirjattava, varmennettava ja säilytettävä luotettavasti. (3.2.2023/135)

36 § Yhdistyksen nimenkirjoittajat

Hallituksen puheenjohtajalla on oikeus kirjoittaa yhdistyksen nimi, jolle tätä oikeutta ole rajoitettu jäljempänä 3 momentissa tarkoitetuin tavoin.

Yhdistyksen säännöissä voidaan määrätä, että oikeus yhdistyksen nimen kirjoittamiseen on lisäksi:

1. yhdellä tai useammalla hallituksen jäsenellä;
2. asemansa perusteella muulla henkilöllä; tai
3. henkilöllä, jolla on siihen hallituksen erikseen antama henkilökohtainen oikeus.

Vajaavaltainen tai konkurssissa oleva ei voi edustaa yhdistystä eikä toimia sen nimenkirjoittajana. Oikeutta yhdistyksen nimen kirjoittamiseen voidaan säännöissä rajoittaa niin, että kahdella tai useammalla henkilöllä on vain yhdessä oikeus kirjoittaa yhdistyksen nimi. Muuta rajoitusta ei saa merkitä yhdistysrekisteriin.

Yhdistyksen allekirjoituksessa tulee olla yhdistyksen nimi ja nimenkirjoittajan tai nimenkirjoittajien omakätinen allekirjoitus.

Haaste ja muu tiedoksianto katsotaan yhdistykselle toimitetuksi, kun se on annettu tiedoksi henkilölle, jolla on oikeus yksin tai yhdessä toisen kanssa kirjoittaa yhdistyksen nimi.

37 § Esteellisyys

Hallituksen jäsen tai yhdistyksen toimihenkilö ei saa osallistua hänen ja yhdistyksen välistä sopimusta koskevan eikä muunkaan sellaisen asian käsittelyyn eikä ratkaisemiseen, jossa hänen yksityinen etunsa saattaa olla ristiriidassa yhdistyksen edun kanssa.

37 a § (3.2.2023/135) Kirjapitovelvollisuus ja muu tilinpitovelvollisuus

Yhdistyksen tilinpäätös ja toimintakertomus on laadittava kirjanpitolain (1336/1997) mukaisesti.

Edellä 1 momentista poiketen yhdistyksen säännöissä voidaan määrätä, että yhdistyksen tilinpitoon sovelletaan tämän pykälän 3–7 momenttia, jos yhdistyksen saamien avustusten ja muiden tulojen yhteenlaskettu määrä tilikaudella on enintään 30 000 euroa sekä päättyneellä että sitä välittömästi edeltäneellä tilikaudella eikä yhdistys harjoita liiketoimintaa. Edellä mainitun raja-arvon katsotaan alittuvan myös, jos yhdistyksen rekisteröinnistä on alle kaksi vuotta eikä ole ilmeistä, että raja-arvo ylittyy tilikaudella. Lisäksi yhdistyksen kokous voi edellä mainitun raja-arvon alittuessa sääntöjä muuttamatta päättää tilipidon järjestämisestä tämän pykälän 3–7 momentin mukaisesti päätöksellä, johon sovelletaan sääntöjen muuttamisesta koskevia vaatimuksia enemmistöstä ja kokouskutsusta.

Tämän pykälän 2–7 momentissa tarkoitetun tilipidon tarkoitus on pitää erillään yhdistyksen tulot, menot, varat ja velat (tapahtumat), jotta jäsenet sekä avustusten antajat ja viranomaiset voivat seurata taloudenpitoa tehtäviensä hoitamisen edellyttämällä tavalla.

Tapahtumat on merkittävä tilinpitoon kassaperusteisesti aikajärjestyksessä ja ilman aiheetonta viivytystä. Kaikista tapahtumista tulee käydä ilmi niiden sisältö ja ajankohta. Lisäksi on jatkuvasti pidettävä ajantasaista luetteloa yhdistyksen varoista ja veloista sekä huolehdittava siitä, että tilinpidosta saa tarvittavat tiedot mahdollisen verovelvollisuuden täyttämiseksi.

Tapahtumia koskevat laskut, kuitit ja muu tilinpitoaineisto säilytetään siten, että tarvittaessa yhteys tilipidon merkinnästä tapahtumaan on vaivatta selvitettävissä. Jos merkinnän perusteeksi ei saada ulkopuolisen antamaa tositetta, merkintä todennetaan kirjallisen selvityksen avulla. Tilinpito ja tapahtumia koskeva aineisto on säilytettävä kuusi vuotta sen kalenterivuoden jälkeen, jota ne koskevat.

Yhdistyksen jäsenellä on pyynnöstä oikeus saada tilinpito nähtäväkseen kerran jokaiselta päättyneeltä kalenterikuukaudelta ja tiedot on pidettävä nähtävillä vähintään kahden viikon ajan viimeistään kahden viikon kuluttua pyynnöstä. Jos säännöissä määrätään tilipidon nähtävänä pitämisestä harvemmin, pidemmän ajan kuluttua pyynnöstä tai lyhyemmän ajan, toi-

minnasta on laadittava tilikaudelta vuosilaskelma, joka esitetään jäsenille kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Lisäksi yhdistyksen kokous voi sääntöjä muuttamatta päättää tilinpidon nähtävänä pitämisestä ja vuosilaskelman laatimisesta viimeksi tässä momentissa mainitun mukaisesti päätöksellä, johon sovelletaan sääntöjen muuttamista koskevia vaatimuksia enemmistöstä ja kokouskutsusta.

Tarkemmat säännökset tilinpidon järjestelyistä ja sisällöstä sekä tilinpidon kaavoista ja vuosilaskelmasta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

38 § (18.9.2015/1210) Tilintarkastus

Yhdistyksen tilintarkastuksesta on voimassa, mitä tässä laissa ja tilintarkastuslaissa (1141/2015) säädetään.

38 a § (16.7.2010/678) Toiminnantarkastus

Yhdistyksellä on oltava toiminnantarkastaja, jos yhdistyksellä ei ole tilintarkastajaa. Jos valitaan vain yksi toiminnantarkastaja, on lisäksi valittava varatoiminnantarkastaja, johon sovelletaan, mitä toiminnantarkastajasta säädetään.

Toiminnantarkastajan on oltava luonnollinen henkilö. Toiminnantarkastajalla on oltava sellainen taloudellisten ja oikeudellisten asioiden tuntemus kuin yhdistyksen toimintaan nähden on tarpeen tehtävän hoitamiseksi. Toiminnantarkastajana ei voi olla vajaavaltainen taikka se, joka on konkursissa tai jonka toimintakelpoisuutta on rajoitettu. Toiminnantarkastajan on oltava riippumaton tarkastusta suorittaessaan.

Jos toiminnantarkastajaa ei ole valittu tämän lain tai yhdistyksen sääntöjen mukaisesti, Lupa- ja valvontavirasto määrää ilmoituksesta toiminnantarkastajan noudattaen vastaavasti, mitä tilintarkastuslain 2 luvun 8 §:n 3 ja 4 momentissa tilintarkastajan määräämisestä säädetään. Jos yhdistyksen kotipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa, määrää toiminnantarkastajan kuitenkin Ahvenanmaan valtionvirasto. (27.6.2025/573)

L:lla 573/2025 muutettu 3 momentti tulee voimaan 1.1.2026. Aiempi sanamuoto kuuluu:

Jos toiminnantarkastajaa ei ole valittu tämän lain tai yhdistyksen sääntöjen mukaisesti, aluehallintovirasto määrää ilmoituksesta toiminnantarkastajan noudattaen vastaavasti, mitä tilintarkastuslain 2 luvun 8 §:n 3 ja 4 momentissa tilintarkastajan määräämisestä säädetään. (18.9.2015/1210)

Toiminnantarkastajan on tarkastettava yhdistyksen talous ja hallinto yhdistyksen toiminnan edellyttämässä laajuudessa sekä annettava tarkastuksestaan kirjallinen toiminnantarkastuskertomus tilinpäätöksestä päättävälle yhdistyksen tai valtuutettujen kokoukselle. Jos tarkastuksessa on ilmennyt, että yhdistykselle on aiheutunut vahinkoa tai tätä lakia tai sääntöjä on rikottu, siitä on mainittava tarkastuskertomuksessa.

Yhdistyksen hallituksen velvollisuuteen avustaa toiminnantarkastajaa sekä toiminnantarkastajan läsnäoloon kokouksessa ja salassapitovelvollisuuteen sovelletaan, mitä tilintarkastuslain 3 luvun 9 ja 10 §:ssä sekä 4 luvun 8 §:ssä tilintarkastajan osalta säädetään. (18.9.2015/1210)

39 § Vahingonkorvausvelvollisuus

Hallituksen jäsen, toiminnantarkastaja tai muu, joka sääntöjen perusteella hoitaa yhdistyksen hallintoon kuuluvaa tehtävää, on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka hän on toimessaan tahallisesti tai tuottamuksesta aiheuttanut yhdistykselle. Sama koskee tätä lakia tai yhdistyksen sääntöjä rikkomalla yhdistyksen jäsenelle tai muulle aiheutettua vahinkoa. Työntekijän asemassa olevan vahingonkorvausvelvollisuudesta on voimassa, mitä siitä erikseen säädetään. Tilintarkastajan vahingonkorvausvelvollisuudesta säädetään tilintarkastuslain 10 luvun 9 §:ssä. (3.2.2023/135)

Vahingonkorvauksen sovittelusta sekä korvausvastuun jakautumisesta kahden tai useamman korvausvelvollisen kesken on voimassa, mitä vahingonkorvauslain (412/74) 2 ja 6 luvussa on säädetty.

Kanne yhdistykselle aiheutetun vahingon korvaamisesta voidaan nostaa myös yhdistyksen kotipaikan tuomioistuimessa.

Jos kannetta ajetaan tämän pykälän tai tilintarkastuslain 10 luvun 9 §:n nojalla ja se perustuu muuhun kuin rangaistavaan tekoon, kanne on nostettava kolmen vuoden kuluessa siitä, kun vahingonkärsijä on saanut tietää tai hänen olisi pitänyt tietää vahingosta ja siitä vastuussa olevasta. Vahingonkorvausvelan vanhentuminen on katkaistava noudattaen velan

vanhentumisesta annettua lakia (728/2003). Kanne on kuitenkin nostettava viimeistään seuraavasti:

1. hallituksen jäsentä ja toimihenkilöä vastaan viiden vuoden kuluessa sen tilikauden päättymisestä, jona kanteen perusteena oleva päätös tehtiin taikka kanteen perusteena olevaan toimenpiteeseen ryhdyttiin tai toimenpide laiminlyötiin; sekä
1. tilintarkastajaa tai toiminnantarkastajaa vastaan viiden vuoden kuluessa siitä, kun kanteen perusteena oleva tilintarkastuskertomus, toiminnantarkastuskertomus, lausunto tai todistus esitettiin. (3.2.2023/135)

7 LUKU PURKAUTUMINEN

40 § (29.6.2016/497)

Yhdistyksen päätökseen perustuva selvitysmenettely

Kun yhdistyksen kokous on päättänyt yhdistyksen purkamisesta, hallituksen on huolehdittava 2 momentissa tarkoitetuista purkautumisesta johdetuista selvitystoimista, jollei yhdistyksen kokous ole valinnut hallituksen tilalle tehtävään yhtä tai useampaa muuta selvitysmiestä. Selvitystoimiin ei kuitenkaan ole tarpeen ryhtyä, jos yhdistyksen kokous on purkautumisesta päättäessään samalla hyväksynyt hallituksen laatiman loppuselvityksen, jonka mukaan yhdistyksellä ei ole velkoja.

Selvitystoimien tarkoituksena on yhdistyksen varallisuusaseman selvittäminen, tarpeellisen omaisuusmäärän muuttaminen rahaksi, velkojen maksaminen sekä jäljelle jääneiden varojen käyttäminen sen mukaan kuin yhdistyksen säännöissä määrätään ja tässä laissa säädetään.

Purkautumispäätöksen jälkeen yhdistyksen taloudellista toimintaa saadaan jatkaa vain siinä määrin kuin tarkoituksenmukainen selvittely sitä vaatii, jollei päätöksessä määrätä myöhemmästä selvitystoimien aloitusajankohdasta. Selvitysmiehillä on oikeus pyytää julkista haastetta yhdistyksen velkojille. Jos yhdistyksen varat eivät riitä sen velkojen maksamiseen, selvitysmiesten on haettava yhdistyksen asettamista konkurssiin. Jos velkojen maksamisen jälkeen jäljelle jääneitä varoja ei voida käyttää yhdistyksen

säännöissä määrätyllä tavalla, selvitysmiesten on luovutettava ne käytettäväksi yhdistyksen toimintaan läheisesti liittyvän tarkoituksen edistämiseen. Selvitysmiesten on laadittava purkautumisesta ilman aiheetonta viivytystä loppuselvitys, joka sisältää selostuksen velkojen maksusta ja jäljelle jääneiden varojen käyttämisestä sekä tilinpäätökset, toimintakertomukset ja mahdolliset tilintarkastuskertomukset ja toiminnantarkastuskertomukset selvitystilan ajalta. Selvitysmiesten on huolehdittava loppuselvityksen säilyttämisestä noudattaen, mitä kirjanpitolaissa säädetään tasekirjan säilyttämisestä sekä annettava jäljennös loppuselvityksestä yhdistyksen jäsenelle tai muulle, jonka oikeutta purkautuminen koskee. Jos yhdistyksellä on lain tai sääntöjensä mukaan velvollisuus valita tilintarkastaja tai toiminnantarkastaja, loppuselvityksestä on tehtävä vastaavasti tilintarkastus tai toiminnantarkastus. Selvitysmieheen sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään hallituksesta ja hallituksen jäsenestä, jollei tämän luvun säännöksistä johdu muuta. Selvitysmiehen toimikausi jatkuu toistaiseksi. (3.2.2023/135)

Jos purkautuvan yhdistyksen velkoja ei ole maksettu ennen kuin varat on käytetty 2 momentin mukaisesti, varoja saanut vastaa saamiensa varojen määrällä yhdistyksen velkojen maksamisesta.

Yhdistys katsotaan puretuksi, kun purkautumisesta on tehty merkintä yhdistysrekisteriin.

41 § (29.6.2016/497) Toimintansa lopettaneen yhdistyksen määrääminen purettavaksi

Jos yhdistyksen toiminta on loppunut eikä yhdistystä ole purettu, sen jäsen ja muu, jota asia koskee, voi hakea rekisteriviranomaiselta yhdistyksen määräämistä purettavaksi. Hakemuksen johdosta yhdistykselle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Hakemukseen on suostuttava, jos yhdistyksen toiminnan osoitetaan loppuneen. Jollei muuta näytetä, yhdistyksen toiminnan katsotaan loppuneen, jos viimeksi yhdistysrekisteriin tehdystä ilmoituksesta on kulunut vähintään kymmenen vuotta. Jos yhdistyksen ilmoitetaan toimivan tai vastustetaan purkamista rekisteriviranomaisen päätöksellä, rekisteriviranomaisen on kuitenkin lykättävä asian käsittelyä, jos hakija osoittaa kuukauden kuluessa rekisteriviranomaisen ilmoituksesta panneensa vireille kanteen yhdistyksen kotipaikan tuomioistuimessa yhdistyksen purkamisen edellytysten vahvistamiseksi.

Hakemuksen saatuaan rekisteriviranomaisen on tilanteessa sopivalla tavalla kehotettava yhdistystä ilmoittamaan toimintansa jatkamisesta. Jollei yhdistys ilmoita toimivansa, kehoitus on lähetettävä yhdistykselle kirjallisesti ja kehotuksesta on käytävä ilmi, että yhdistys voidaan määrätä purettavaksi, jollei ilmoitusta toiminnan harjoittamisesta tehdä määräpäivään mennessä. Samalla on kehotettava niitä jäseniä ja velkojia, jotka haluavat esittää purettavaksi määräämistä koskevia huomautuksia, tekemään huomautukset kirjallisesti määräpäivään mennessä. Tämä kehoitus on julkaistava virallisessa lehdessä viimeistään viisi kuukautta ennen määräpäivää. Asia voidaan ratkaista, vaikka yhdistyksen ei voitaisi näyttää vastaanotaneen kehotusta. Rekisteriviranomainen merkitsee kehotuksen rekisteriin viran puolesta. Yhdistys voidaan määrätä purettavaksi, jollei ennen asian ratkaisemista näytetä, ettei siihen ole perustetta.

Rekisteriviranomaisen ja tuomioistuimen on suostuessaan hakemukseen samalla tarvittaessa määrättävä hakija tai muu henkilö selvitysmiehenä huolehtimaan selvitystoimista. Tällöin selvitystoimiin sovelletaan 40 §:n 2–5 momenttia. Lisäksi selvitysmiehen on huolehdittava loppuselvityksen pitämisestä yhdistyksen ja niiden muiden nähtävänä, joiden oikeutta yhdistyksen purkautuminen koskee. Toimintansa lopettanut yhdistys on poistettava rekisteristä, jos yhdistyksen varat eivät riitä selvityskulujen maksamiseen tai varojen määrästä ei saada tietoa eikä jäsen, velkoja tai muu ilmoita ottavansa vastataksaan selvitystoimien kustannuksista.

41 a § (29.6.2016/497) Yhdistyksen purkaminen ja poistaminen rekisteristä viranomaisen aloitteesta

Rekisteriviranomainen voi määrätä yhdistyksen poistettavaksi rekisteristä, jos yhdistyksestä viimeksi yhdistysrekisteriin tehdystä ilmoituksesta on kulunut vähintään kaksikymmentä vuotta eikä muutoin ole syytä olettaa yhdistyksen toiminnan jatkuvan.

Ennen kuin 1 momentissa tarkoitettu päätös yhdistyksen poistamisesta rekisteristä tehdään, Patentti- ja rekisterihallituksen on julkaistava virallisessa lehdessä kuulutus, jossa kaikkia 1 momentissa tarkoitettuja yhdistyksiä nimeltä mainiten kehoitetaan viiden kuukauden kuluessa kirjallisesti ilmoittamaan Patentti- ja rekisterihallitukselle toimintansa jatkumisesta. Lisäksi Patentti- ja rekisterihallituksen on pidettävä verkkosivullaan ylei-

sön saatavana tiedot menettelyn kohteena olevien yhdistysten nimistä ja rekisterinnumeroista koneellisesti käsiteltävässä muodossa.

Jos ilmoitusta yhdistyksen toiminnan jatkumisesta ei ole tehty eikä muutoinkaan ole syytä olettaa sen toiminnan jatkuvan, yhdistys on määräajan umpeen kuluttua poistettava rekisteristä. Patentti- ja rekisterihallituksen on viiden vuoden ajan poistopäätöksestä pidettävä verkkosivullaan yleisön saatavana tiedot rekisteristä poistettujen yhdistysten nimistä ja rekisterinnumeroista koneellisesti käsiteltävässä muodossa.

Rekisteriviranomainen voi omasta aloitteestaan tai hakemuksesta määrätä yhdistyksen purettavaksi, jos yhdistyksellä ei ole rekisteriin merkittyä toimikelpoista hallituksen puheenjohtajaa. Määräys on annettava, jollei ennen asian ratkaisemista näytetä, ettei siihen enää ole perustetta. Yhdistystä on kuultava ennen määräyksen antamista. Hakemuksen tekemiseen oikeutettuun, yhdistyksen kuulemiseen, selvitysmiehen määräämiseen, selvitysmenettelyyn ja selvitysmieheen sovelletaan 41 §:ää.

41 b § (29.6.2016/497) Rekisteristä poistamisen oikeusvaikutukset

Yhdistys on poistettu rekisteristä, kun päätös siitä on merkitty rekisteriin.

Rekisteristä poistetun yhdistyksen varoja ei saa käyttää ilman 40 ja 41 §:ssä tarkoitettuja selvitystoimia. Yhdistyksen edustajat saavat kuitenkin viiden vuoden kuluttua rekisteristä poistamisesta käyttää varat 40 §:n 2 ja 3 momentin mukaisesti, jos yhdistyksen varat eivät ylitä 8 000:tä euroa eikä yhdistyksellä ole tunnettuja velkoja. Varoja saaneet vastaavat saamiensa varojen määrällä yhdistyksen velkojen maksamisesta.

Jos yhdistyksen rekisteristä poistamisen jälkeen tarvitaan selvitystoimia, rekisteriviranomaisen on sen hakemuksesta, jonka oikeutta asia koskee, määrättävä yhdistys selvitettäväksi 40 §:n 2–4 momentin mukaisesti. Tällöin rekisteriviranomainen voi myös omasta aloitteestaan määrätä yhdistyksen selvitettäväksi.

Edellä 3 momentissa tarkoitettua määräystä ei kuitenkaan anneta, jos yhdistyksen varat eivät riitä selvityskulujen suorittamiseen eikä kukaan ilmoita ottavansa niistä vastatakseen. Tällöin tunnettujen velkojen maksamisen jälkeen jäljelle jääneet varat menevät valtiolle. Valtiokonttori voi päättää,

että valtion saamat varat luovutetaan yhdistyksen toimintaan läheisesti liittyvän tarkoituksen edistämiseen.

42 § Selvitystoimien moittiminen

Jos yhdistyksen jäsen tai muu, jonka oikeutta yhdistyksen purkautuminen koskee, haluaa moittia selvitysmiesten toimenpidettä, on hänen nostettava kanne selvitysmiehiä vastaan kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun purkautumisesta on tehty merkintä yhdistysrekisteriin. Kannetta on ajettava yhdistyksen kotipaikan tuomioistuimessa.

8 LUKU

YHDISTYKSEN LAKKAUTTAMINEN

43 § Lakkauttaminen ja varoitus

Yhdistyksen kotipaikan alioikeus voi syyttäjän, Poliisihallituksen tai yhdistyksen jäsenen kanteesta julistaa yhdistyksen lakkautetuksi:

1. jos yhdistys toimii olennaisesti vastoin lakia tai hyviä tapoja;
2. jos yhdistys toimii olennaisesti vastoin sen säännöissä määrättyä tarkoitusta; tai
3. jos yhdistys toimii vastoin 4 §:ssä tarkoitettua lupaa tai 35 §:n 3 momentin säännöstä.

(28.6.2013/508)

Jos yleinen etu ei vaadi yhdistyksen lakkauttamista, voidaan yhdistykselle lakkauttamisen sijasta antaa varoitus.

Jos yhdistys julistetaan lakkautetuksi tai sille annetaan varoitus, voidaan myös yhdistykseen suoraan tai välillisesti kuuluva yhdistys, joka on haastettu oikeudenkäyntiin vastaajaksi, julistaa lakkautetuksi tai antaa sille varoitus, jos tämä on myötävaikuttanut ensiksi mainitun yhdistyksen 1 momentissa tarkoitettuun menettelyyn.

Jos lakkautetun yhdistyksen varoja ei voida käyttää niin kuin säännöissä on määrätty taikka tuollainen käyttö olisi vastoin lakia tai hyviä tapoja, yhdistyksen varat on julistettava menetetyiksi valtiolle.

44 § Väliaikainen toimintakielto

Kun yhdistyksen lakkauttamista koskeva asia on tullut vireille, tuomioistuin voi asiaa käsitellessään asianosaisen vaatimuksesta kieltää väliaikaisesti yhdistyksen toiminnan, jos on todennäköistä, että yhdistys toimii vastoin 43 §:n 1 momentin säännöksiä.

Syyttäjän tai Poliisihallituksen vaatimuksesta 1 momentissa tarkoitettu kielto voidaan antaa jo ennen kuin yhdistyksen lakkauttamista koskeva asia on tullut vireille, jos on todennäköistä, että yhdistys toimii olennaisesti vastoin lakia tai hyviä tapoja taikka lainvastaisesti jatkaa lakkautetun yhdistyksen toimintaa. Tällainen kielto raukeaa, jollei haastetta yhdistyksen lakkauttamiseksi ole pyydetty 14 päivän kuluessa kiellon antamisesta, ja on voimassa enintään siihen saakka, kunnes asia tulee käsiteltäväksi tuomioistuimen istunnossa. (28.6.2013/508)

Jos tuomioistuin on antanut väliaikaisen toimintakiellon, sen on joka kerta asiaa käsitellessään päätettävä kiellon voimassaolosta. Toimintakieltoa koskevaan päätökseen ei saa erikseen hakea muutosta valittamalla.

Jos väliaikainen toimintakielto on määrätty 43 §:n 1 momentin 1 kohdan perusteella, kiellon voimassa ollessa yhdistyksen toiminnan jatkamista varten ei saa perustaa uutta yhdistystä.

45 § Toiminnan lopettaminen ja selvitysmiehet

Kun yhdistys on julistettu lakkautetuksi tai määrätty väliaikaiseen toimintakieltoon, yhdistyksen toiminta on heti lopetettava. Yhdistyksen hallitus saa kuitenkin jatkaa yhdistyksen harjoittamaa elinkeinoa tai ansiotoimintaa ja hoitaa yhdistyksen omaisuutta, kunnes päätös lakkauttamisesta tulee lainvoimaiseksi, jollei tuomioistuin toisin määrää.

Jos tuomioistuin ei salli hallituksen hoitaa yhdistyksen omaisuutta 1 momentissa tarkoitettuna aikana, tuomioistuimen on määrättävä vähintään yksi henkilö uskottuna miehenä hoitamaan yhdistyksen omaisuutta.

Samalla kun tuomioistuin julistaa yhdistyksen lakkautetuksi, sen on tarvittaessa määrättävä selvitysmies tai useampia selvitysmiehiä. Tällöin on soveltuvin osin noudatettava, mitä selvitysmiehistä ja selvitystoimien johtamisesta yhdistyksen purkautuessa on tässä laissa säädetty.

46 § Laillinen tuomioistuin

Yhdistyksen lakkauttamista koskeva kanne tutkitaan sen paikkakunnan tuomioistuimessa, jossa yhdistyksellä on kotipaikka. Tämä tuomioistuin voi samalla käsitellä myös 43 §:n 3 momentissa tarkoitetun yhdistyksen lakkauttamista koskevan asian.

9 LUKU YHDISTYSREKISTERIIN MERKITSEMINEN

47 § Yhdistysrekisteri ja rekisterinpitäjä (8.5.2020/336)

Yhdistysrekisterin rekisterinpitäjä on Patentti- ja rekisterihallitus. (8.5.2020/336)

Jokaisella on oikeus saada tietoja, otteita ja todistuksia yhdistysrekisteristä ja siihen kuuluvista asiakirjoista. Patentti- ja rekisterihallitus saa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 16 §:n 3 momentin estämättä luovuttaa tiedon luonnollisen henkilön nimestä, syntymäajasta, kotikunnasta ja kansalaisuudesta tulosteena, teknisen käytöyhteyden avulla tai muuten sähköisesti taikka saattaa ne yleisesti saataville sähköisen tietoverkon kautta. (28.6.2017/462)

Tiedot henkilötunnuksen tunnusosasta ja ulkomailla asuvan luonnollisen henkilön kotiosoitteesta luovutetaan yhdistysrekisteristä vain, jos luovuttaminen täyttää viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 16 §:n 3 momentissa säädetyt edellytykset. Muissa tapauksissa ulkomailla asuvan luonnollisen henkilön kotiosoitteen sijasta luovutetaan tieto henkilön asuinmaasta. Yhdistysrekisteriin tallennettua henkilötunnuksen tunnusosaa ja ulkomailla asuvan luonnollisen henkilön kotiosoitetta koskevan

tiedon antamisen edellytyksenä on, että tietopyynnön tekijä antaa Patentti- ja rekisterihallitukselle selvityksen tietojen asianmukaisesta suojaamisesta. (28.6.2017/462)

48 § Perusilmoitus

Ilmoitus yhdistyksen rekisteröimiseksi (perusilmoitus) tehdään tätä tarkoitusta varten vahvistetulla perustamisilmoituslomakkeella siten kuin yrityslain ja yhteisötietolain (244/2001) 10 §:ssä säädetään. (28.6.2017/462)

Perusilmoituksessa, johon on liitettävä yhdistyksen perustamiskirja ja säännöt, on ilmoitettava yhdistyksen hallituksen puheenjohtajan ja yhdistyksen nimenkirjoittajan täydellinen nimi, henkilötunnus, kotikunta ja kansalaisuus sekä mahdollinen nimenkirjoitusoikeutta koskeva 36 §:n 3 momentissa tarkoitettu rajoitus. Jos henkilöllä ei ole suomalaista henkilötunnusta, ilmoitetaan syntymäaika. Ulkomailla asuvista ilmoitetaan kotikunnan sijasta kotiosoite. Perusilmoituksessa saa ilmoittaa myös hallituksen kaikki muut jäsenet. (28.6.2017/462)

Yhdistyksen hallituksen puheenjohtajan tai hallituksen muun rekisteriin ilmoitetun täysivaltaisen jäsenen on allekirjoitettava ilmoitus ja vakuutettava, että yhdistyksen perustamisessa on noudatettu tämän lain säännöksiä. (29.6.2016/497)

49 § Perusilmoituksen käsittely ja yhdistyksen rekisteröiminen

Perusilmoituksesta patentti- ja rekisterihallitus tarkastaa, että:

1. se on tehty 48 §:ssä säädetyllä tavalla;
2. yhdistyksen nimi selvästi erottuu rekisterissä ennestään olevien yhdistysten nimistä eikä ole harhaanjohtava;
3. yhdistyksen rekisteröimiselle ei 1 luvun säännösten mukaan ole esitettyä; sekä
4. rekisteröimiselle ei ole muuta lakiin perustuvaa estettä.

(13.12.1994/1177)

Jos rekisteröimiselle on 1 momentin perusteella este, mutta ilmoitusta ei kuitenkaan jätetä tutkimatta tai rekisteröintiä heti evätä, ilmoituksen tekijälle on varattava tilaisuus ilmoituksen täydentämiseen tai oikaisemiseen taikka lausunnon antamiseen. Tämä on tehtävä patentti- ja rekisterihallituksen määräämässä ajassa ja uhalla, että asia muuten raukeaa, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Jos rekisteröimiselle on este vielä senkin jälkeen, kun ilmoitusta on täydennetty tai oikaistu tai lausunto annettu, rekisteröiminen on evättävä. Ilmoituksen tekijälle voidaan kuitenkin antaa uusi määräaika, jos siihen on aihetta. (13.12.1994/1177)

Jos estettä rekisteröimiselle ei ole, yhdistys on rekisteröitävä viivytyksettä. (8.12.1995/1380)

50 § Rekisteröimistä osoittava merkintä

Kun yhdistys on merkitty rekisteriin, lisätään sen nimeen sanat "rekisteröity yhdistys" tai näiden sanojen lyhennys "ry" taikka, jos yhdistyksen säännöt ovat ruotsinkieliset, sanat "registrerad förening" tai niiden lyhennys "rf".

Jos yhdistyksellä on 9 §:n mukaisesti sekä suomenkielinen että ruotsinkielinen nimi, sanottu merkintä lisätään sen suomenkieliseen nimeen suomenkielisenä ja ruotsinkieliseen nimeen ruotsinkielisenä. Jos yhdistyksellä on myös saamenkielinen nimi, lisätään tähän nimeen sanat "registrerejuvvon searvi" tai niiden lyhennys "rs".

51 § Kaksikielisen yhdistyksen rekisteröiminen

Yhdistys merkitään rekisteriin sekä suomen että ruotsin kielellä, jos yhdistyksen säännöt on laadittu ja ilmoitus rekisteriin tehdään molemmilla kielillä. Perusilmoituksen tai sääntöjen muuttamista koskevan ilmoituksen yhteydessä taikka asetuksella säädettävän ajan kuluessa on lisäksi toimitettava virallisen kääntäjän antama todistus siitä, että säännöt ovat keskenään samansisältöiset.

52 § Muutosilmoitus

Yhdistyksen sääntöjen muuttamisesta sekä hallituksen puheenjohtajan, rekisteriin merkityn hallituksen muun jäsenen ja nimenkirjoittajan vaihtumisesta on tehtävä rekisteriin ilmoitus (muutosilmoitus) siten kuin yritys- ja yhteisötietolain 11 §:ssä säädetään. Muutosilmoitukseen on sääntöjä muuttaessa liitettävä muutetut säännöt. Ilmoituksen tekemiseen ja allekirjoittamiseen sovelletaan muuten, mitä 48 §:ssä säädetään perusilmoituksen tekemisestä ja allekirjoittamisesta. Muutosilmoituksen voi allekirjoittaa myös ilmoituksen tekemisestä vastuussa olevan valtuuttama. Lisäksi jokainen, joka on eronnut yhdistysrekisteriin merkitystä asemastaan tai jonka rekisteriin merkitty tehtävä on lakannut, saa itse tehdä tästä ilmoituksen. (28.6.2017/462)

Sääntöjen muutos tulee voimaan, kun se merkitään rekisteriin.

Kun hallituksen puheenjohtajan tai nimenkirjoittajan vaihtuminen on merkitty rekisteriin, muutoksen on katsottava tulleen sivullisen tietoon paitsi, jos käy selville, ettei sivullinen ole muutoksesta tiennyt eikä ollut velvollinen tietämään. Ennen muutoksen merkitsemistä rekisteriin ei siihen voida vedota muuta kuin sitä vastaan, jolla näytetään olleen siitä tieto. (16.7.2010/678)

53 § Purkautumisilmoitus

Yhdistyksen purkautumisesta on hallituksen puheenjohtajan tai selvitysmiehen tehtävä rekisteriin ilmoitus (purkautumisilmoitus), josta käy ilmi, ketkä ovat toimineet selvitysmiehinä samoin kuin se, että selvitystoimet on saatettu loppuun.

54 § Muutos- ja purkautumisilmoitusten käsittely

Muutos- ja purkautumisilmoitusten tarkastamisesta ja merkitsemisestä rekisteriin on soveltuvin osin voimassa, mitä perusilmoituksen tarkastamisesta ja sen merkitsemisestä rekisteriin on säädetty.

55 § Ennakkotarkastus

Patentti- ja rekisterihallitus voi suorittaa yhdistyksen tai sen perustajien hakemuksesta sääntöjen tai niiden muutoksen tarkastuksen ennakolta (ennakkotarkastus), milloin siihen yhdistyksen koon, sääntöjen muutoksen merkityksen tai muun sellaisen syyn vuoksi on aihetta. Hakemus voi koskea myös yhdistykseen suoraan tai välillisesti kuuluvan tai kuuluvaksi aiotun yhdistyksen sääntöjä. (13.12.1994/1177)

Ennakkotarkastukseen on sovellettava, mitä perus- ja muutosilmoitusten tarkastamisesta on edellä säädetty. Ennakkotarkastuksesta annettu päätös on sitova paitsi, jos yhdistys on muuttanut ennakkotarkastuksessa olleita sääntöjä tai niiden muutoksia sillä tavoin, että uusi tarkastus on tarpeellinen. Päätös on voimassa kaksi vuotta sen antamisesta lukien.

Ennakkotarkastuksesta huolimatta perus- ja muutosilmoitukset on tehtävä siten kuin edellä on säädetty ja niissä on ilmoitettava myös ennakkotarkastusta koskevasta päätöksestä ja miltä osin sääntöjä on muutettu ennakkotarkastuksen jälkeen.

Yhdistys voi päättää, että ennakolta tarkastettua sääntöjen muutosta, joka on hyväksytty yhdistyksessä muuttamattomana, on ennakkotarkastuksesta annetun päätöksen voimassaoloaikana noudatettava yhdistyksen sisäisessä toiminnassa, vaikka muutosta ei vielä ole merkitty rekisteriin.

56 § Muutoksenhaku ja rekisterimerkinnän kumoaminen

Muutoksen hakemisesta patentti- ja rekisterihallituksen tämän lain nojalla tekemään päätökseen säädetään erikseen. Päätökseen, ettei 55 §:ssä tarkoitettua ennakkotarkastusta suoriteta, ei kuitenkaan saa hakea muutosta valittamalla. (13.12.1994/1177)

Joka katsoo, että yhdistyksen nimi tai muu rekisterissä oleva merkintä loukkaa hänen oikeuttaan, voi yhdistyksen kotipaikan tuomioistuimessa nostaa kanteen yhdistystä vastaan rekisterimerkinnän kumoamiseksi.

57 § Tarkemmat säännökset

Tarkempia säännöksiä yhdistysrekisteristä, siihen tehtävistä merkinnöistä ja ilmoitusten käsittelystä sekä ennakkotarkastuksesta annetaan tarvittaessa asetuksella.

10 LUKU REKISTERÖIMÄTTÖMÄT YHDISTYKSET

58 § Vastuu velvoitteista

Yhdistys, jota ei ole merkitty rekisteriin, ei voi saada nimiinsä oikeuksia tai tehdä sitoumuksia eikä kantaa tai vastata.

Rekisteröimättömän yhdistyksen puolesta tehdystä toimesta aiheutuneesta velvoitteesta vastaavat toimeen osallistuneet tai siitä päättäneet henkilökohtaisesti ja yhteisvastuullisesti. Yhdistyksen muut jäsenet eivät vastaa henkilökohtaisesti sellaisesta velvoitteesta.

59 § Yhdistyksen puolesta toimiminen

Rekisteröimätöntä yhdistystä koskevassa asiassa tuomioistuimessa ja muussa viranomaisessa sen puolesta voi toimia yhdistyksen tai sen hallituksen puheenjohtaja tai muu sen asioita hoitava. Tällaiselle henkilölle voidaan myös antaa yhdistykselle tarkoitettu tiedonanto.

Kannetta rekisteröimättömän yhdistyksen lakkauttamiseksi voidaan ajaa yhdistyksen tai sen hallituksen yhtä tai useampaa jäsentä vastaan. Kanne on nostettava sen paikkakunnan tuomioistuimessa, jossa vastaajalla tai jollakin heistä on kotipaikka.

Rekisteröimättömiin yhdistyksiin on muutoin soveltuvin osin sovellettava, mitä 1–5, 10, 11, 43, 44, 60 ja 62 §:ssä on säädetty.

11 LUKU

ERINÄISIÄ SÄÄNNÖKSIÄ

60 § (13.12.1994/1177) Tuomioistuimen ilmoitusvelvollisuus

Tuomioistuimen on ilmoitettava patentti- ja rekisterihallitukselle yhdistyksen omaisuuden luovuttamisesta konkurssiin ja konkurssimenettelyn päättymisestä tuomioistuimessa, 41, 43, 44 tai 45 §:n nojalla antamastaan päätöksestä sekä lainvoiman saaneesta ratkaisusta, jolla rekisterissä oleva merkintä on kumottu tai jolla on todettu, että yhdistyksen päätös, josta on tehtävä ilmoitus rekisteriin, on pätemätön, taikka jolla on määrätty tällaisen päätöksen täytäntöönpanokiellosta tai kiellon peruuttamisesta.

Tuomioistuimen velvollisuudesta ilmoittaa 1 momentissa tarkoitetuista ratkaisuksistaan tekemällä niitä koskevat merkinnät oikeushallinnon valtakunnallisen tietojärjestelmän ratkaisu- ja päätösilmoitusjärjestelmään tai toimittamalla tiedot Oikeusrekisterikeskukselle patentti- ja rekisterihallitukselle välittämistä varten säädetään tarvittaessa oikeusministeriön asetuksella. Merkinnän tekemiseen ja tietojen toimittamiseen sovelletaan, mitä oikeushallinnon valtakunnallisesta tietojärjestelmästä annetussa laissa (372/2010) ja sen nojalla säädetään. (14.5.2010/389)

61 § Omaisuuden luovuttaminen konkurssiin

Yhdistyksen omaisuuden luovuttamisesta konkurssiin päättää yhdistyksen hallitus.

62 § Rangaistussäännös

Joka tämän lain vastaisesti jatkaa lakkautetuksi julistetun tai väliaikaiseen toimintakieltoon määrätyn yhdistyksen toimintaa edustamalla yhdistystä tai toimimalla sen puolesta taikka ottamalla uusia jäseniä yhdistykseen tai toimeenpanemalla yhdistyksen kokouksen taikka muulla sellaisella tavalla, on tuomittava, jollei teosta ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, laittoman yhdistystoiminnan harjoittamisesta sakkoon.

Joka antaa Patentti- ja rekisterihallitukselle väärän tässä laissa tarkoitetun ilmoituksen tai vakuutuksen, on tuomittava rangaistukseen siten kuin rikoslaissa (39/1889) säädetään. (12.12.2014/1098)

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

1. laiminlyö tilinpitomerkintöjen tekemisen 37 a §:n 4 momentin mukaisesti, taikka
2. laiminlyö 37 a §:n 5 momentissa tarkoitetun tilinpitoaineiston säilytysvelvollisuuden,

on tuomittava, jollei teko ole rangaistava rikoslain (39/1889) 30 luvun 9, 9 a tai 10 §:ssä tarkoitettuna kirjanpitorikoksena, törkeänä kirjanpitorikoksena tai tuottamuksellisena kirjanpitorikoksena eikä teosta muuallakaan laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, tilinpitorikkomuksesta sakkoon.

(3.2.2023/135)

12 LUKU VOIMAANTULO- JA SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET

63 § Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1990. Lailla kumotaan yhdistyksistä 4 päivänä tammikuuta 1919 annettu laki siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

64 § Tämän lain vastaiset määräykset

Jos ennen tämän lain voimaantuloa rekisteröidyn yhdistyksen sääntöihin sisältyy tämän lain vastaisia määräyksiä, on niiden sijasta noudatettava tämän lain säännöksiä, mikäli jäljempänä ei toisin säädetä.

65 § Rekisteri-ilmoitusten käsittely

Jos ilmoitus yhdistyksen rekisteröimiseksi tai rekisterissä olevien tietojen muuttamiseksi on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, on ilmoitus käsiteltävä ja ratkaistava aikaisemman lain mukaan. Vaikka yhdistyksen sääntöjen muuttamista koskeva ilmoitus on tehty lain voimaantulon jälkeen, on sen rekisteriin merkitsemisessä sovellettava aikaisempaa lakia, jos sääntöjen muuttamisesta on yhdistyksessä päätetty ennen lain voimaantuloa ja yhdistyksen hallituksen puheenjohtaja on tästä antanut ilmoituksessa tiedon.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa on säädetty, yhdistys voi lain vahvistamisen jälkeen muuttaa sääntöjään noudattaen tämän lain säännöksiä ja tehdä siitä muutosilmoituksen rekisteriin ennen lain voimaantuloa. Tällainen sääntöjen muuttaminen merkitään rekisteriin lain voimaantulon jälkeen.

66 § (13.12.1994/1177)

66 § on kumottu L:lla 13.12.1994/1177.

67 § Määrävähemmistöä koskeva määräys

Mitä 20 §:n 2 momentissa on säädetty tarvittavasta määrävähemmistöstä, ei sovelleta sellaiseen yhdistykseen, jonka säännöissä on ennen tämän lain voimaantuloa määrätty muusta määrävähemmistöstä.

68 § Vaalitapa

Jos yhdistyksen säännöissä on tämän lain voimaan tullessa määrätty liittoäänestyksestä tai suhteellisen vaalin noudattamisesta vaaleissa, mutta ei liittoäänestyksessä käytettävästä vaalitavasta tai siitä, miten suhteellinen vaali toimitetaan, noudatetaan liittoäänestyksessä sekä suhteellista vaalia toimitettaessa yhdistyksen päättämää menettelyä, kunnes asiasta on säännöissä määrätty.

69 § Hallituksen kokoonpano

Ennen tämän lain voimaantuloa valitun hallituksen kokoonpano on saatettava 35 §:n mukaiseksi kahden vuoden kuluessa lain voimaantulosta.

70 § Nimenkirjoitusoikeutta koskevat rajoitukset

Sen estämättä, mitä 36 §:n 3 momentissa on säädetty yhdistyksen nimenkirjoitusoikeuden rajoittamisesta, on ennen tämän lain voimaantuloa rekisteröidyn yhdistyksen säännöissä oleva ja yhdistysrekisteriin merkitty muukin rajoitus pätevä, kunnes rajoitusta muutetaan.

HE 64/88

lvk.miet. 15/88

svk.miet. 1/89

YHTEYSTIETOJA

AJANTASAISET

yhteystiedot ja palvelunumerot:
jhl.fi/yhteystiedot

JULKISTEN JA HYVINVOINTIALOJEN LIITTO

Puhelinvaihe: 010 77031

Käyntiosoite:
Sörnäisten rantatie 23
00500 HELSINKI

Sähköposti:
etunimi.sukunimi@jhl.fi
JHL-kirjaamo@jhl.fi
www.jhl.fi

JHL SOMESSA:

Facebook: @jhlry, Instagram: @jhlry, Viestipalvelu X: @jhlry, Bluesky: @jhlry,
Threads: @jhlry, Youtube: @jhlviestii, TikTok: @ammattiliitto.jhl

OMAT MUISTIINPANOT

JHL.FI/LIITY

